

**RAPORT Z WIZYTACJI**  
**(profil praktyczny)**

**dokonanej w dniach 24-25 marca 2018 na kierunku**  
**„pedagogika” prowadzonym na Wydziale Pedagogicznym**  
**w Filii w Wyszkanie**  
**Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku**

**Warszawa, 2018**

## Spis treści

|                                                                                                   |                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| 1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu .....                                                   | 4                                       |
| 1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....                              | 4                                       |
| 1.2. Informacja o procesie oceny .....                                                            | 4                                       |
| 2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....                       | 5                                       |
| 3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej .....                                      | 6                                       |
| 4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....                                   | 6                                       |
| Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....             | 7                                       |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1 .....                                    | 7                                       |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                       | 11                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                              | 13                                      |
| Zalecenia .....                                                                                   | 13                                      |
| Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia ..... | 13                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....                                     | 13                                      |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                       | 24                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                              | 26                                      |
| Zalecenia .....                                                                                   | 26                                      |
| Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia .....               | 27                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3 .....                                    | 27                                      |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                       | 35                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                              | 35                                      |
| Zalecenia .....                                                                                   | 36                                      |
| Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia .....                                            | 36                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....                                     | 36                                      |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                       | 38                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                              | 39                                      |
| Zalecenia .....                                                                                   | 39                                      |
| Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....           | 39                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....                                     | 39                                      |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                       | 39                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                              | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Zalecenia .....                                                                                   | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia .....                                        | 41                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....                                     | 41                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                       |                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                                                                                                                                                           | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Dobre praktyki .....                                                                                                                                                                                                                  | 43                                      |
| Zalecenia .....                                                                                                                                                                                                                       | 43                                      |
| Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia .....                                                                                                                                                               | 42                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....                                                                                                                                                                         | 43                                      |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                                                                                                                                                           | 45                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                                                                                                                                                                  | 46                                      |
| Zalecenia .....                                                                                                                                                                                                                       | 46                                      |
| Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia .....                                                                                                                       | 46                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....                                                                                                                                                                         | 46                                      |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                                                                                                                                                           | 50                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                                                                                                                                                                  | 50                                      |
| Zalecenia .....                                                                                                                                                                                                                       | 50                                      |
| 5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....                                                                                                                    | 51                                      |
| Załączniki: .....                                                                                                                                                                                                                     | 53                                      |
| Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....                                                                                                                                                                        | 53                                      |
| Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego .....                                                                                           | 55                                      |
| Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....                                                                                                                                                                     | 57                                      |
| Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....     | 71                                      |
| Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)..... | 72                                      |
| Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa .....                                                                                                                                                    | 72                                      |
| Załącznik nr 7. Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena .....                                                                                                                                                              | 72                                      |

## **1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu**

### **1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej**

Przewodnicząca: dr Anna Kola - członek PKA;

członkowie:

1. dr hab. Sławomir Przybyliński – ekspert PKA;
2. dr hab. Iwona Czaja-Chudyba – ekspert PKA;
3. mgr Łukasz Łukomski – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego;
4. mgr Dominik Postaremczak – ekspert PKA z grona pracodawców;
5. Jakub Bakonyi – ekspert PKA ds. studenckich.

### **1.2. Informacja o procesie oceny**

Ocena jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonym na Wydziale Pedagogicznym w Filii w Wyszowie Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2010/2011, przyznając ocenę pozytywną (Uchwała Nr 892/2011 Prezydium PKA z dnia 29 września 2011 r.). W następstwie przedstawionych w raporcie z wizytacji zaleceń Uczelnia uzupełniła wskazane braki. Zalecenia zostały wymienione w punkcie 5 niniejszego raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Wydziału. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, odpowiedzialnymi za praktyki, kwestie umiędzynarodowienia, sprawy studentów niepełnosprawnych, oraz ze studentami, pracownikami Wydziału. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej i socjalnej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

## 2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Nazwa kierunku studiów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Pedagogika                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                              |
| <b>Poziom kształcenia</b><br>(studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Pierwszy stopień                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                              |
| <b>Profil kształcenia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Praktyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                              |
| <b>Forma studiów</b> (stacjonarne/niestacjonarne)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Stacjonarne i niestacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                              |
| <b>Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek</b><br>(w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia) | <p>Obszar nauk humanistycznych:<br/>34-36 ECTS, 19-20% ogółu punktacji ECTS</p> <p>Obszar nauk społecznych:<br/>36-39 ECTS, 21-22% ogółu punktacji ECTS</p> <p>Podstawa: Uchwała nr 06/2017 Senatu Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 30. 06.2017 r.</p>                                             |                              |
| <b>Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku</b><br>(zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)                                                            | <p>Dziedzina nauk społecznych<br/>Dyscypliny: Pedagogika, Psychologia, Socjologia</p> <p>Dziedzina nauk humanistycznych<br/>Dyscypliny: Filozofia, Nauki o rodzinie</p>                                                                                                                                               |                              |
| <b>Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia</b>                                                                                                                                                                                                                                         | VI semestrów<br>180 punktów ECTS                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                              |
| <b>Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>480 godzin</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                              |
| <b>Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne</p> <p>Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza (<i>nie jest obecnie realizowana, gdyż nie wybrali jej studenci</i>)</p> <p>Pedagogika resocjalizacyjna</p> <p>Doradztwo zawodowe i edukacyjne (<i>nie jest obecnie realizowana, gdyż nie wybrali jej studenci</i>)</p> |                              |
| <b>Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Licencjat                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                              |
| <b>Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                              |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Studia stacjonarne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Studia niestacjonarne</b> |
| <b>Liczba studentów kierunku</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 128                          |
| <b>Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych</b>                                                                                                                                                                                                                                                      | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 1389                         |

### 3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

| Kryterium                                                                                                 | Ocena stopnia spełnienia kryterium <sup>1</sup><br>Wyróżniająca / W pełni /<br>Zadowalająca/ Częściowa /<br>Negatywna |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni                          | Zadowalająca                                                                                                          |
| Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia               | Zadowalająca                                                                                                          |
| Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia                             | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia                                                          | Zadowalająca                                                                                                          |
| Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia                        | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia                                                      | Zadowalająca                                                                                                          |
| Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia                                         | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia | W pełni                                                                                                               |

ZO PKA przychyliła się do odwołania Uczelni i zmienia ocenę wystawioną przez ZO na „w pełni” ze względu na zatrudnienie na cały etat w pierwszym miejscu pracy w SWPW w Płocku profesora nauk humanistycznych, dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina historia, a także mgr filozofii, prowadzącego zajęcia *Wprowadzenie do filozofii i Filozofia społeczna*.

Pomimo, iż wszystkie osoby wskazane do minimum kadrowego osoby zostały do niego zaliczone, to Uczelnia nie spełnia w pełni wymogów *Rozporządzenia o warunkach prowadzenia studiów* w tym zakresie. W minimum kadrowym nie ma przedstawiciela obszaru nauk humanistycznych, do którego przypisano oceniany kierunek studiów, co było podstawą sformułowania zalecenia przez ZO.

Drugie zalecenie dotyczyło konieczności zapewnienia w obsadzie specjalistycznych zajęć prowadzonych na kierunku o profilu praktycznym nauczycieli z odpowiadającym im specjalistycznym dorobkiem naukowym lub doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelnią. Uczelnia wykazała, że wśród osób prowadzących zajęcia są np. dr .....(nauczyciel mianowany, pracownik kuratorium), dr ..... (nauczyciel w CZIK Kopernik Wyszaków), dr ..... (nauczyciel dyplomowany i dyrektor w szkołach Zespołu Oświatowo-Konsultacyjnego w Płocku) czy nauczyciel dyplomowany w SP w Wyszakowie. Zatem zalecenie to należy uznać za spełnione.

Tabela 1

| Kryterium                                        | Ocena spełnienia kryterium <sup>1</sup><br>Wyróżniająca / W pełni /<br>Zadowalająca/ Częściowa |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia | W pełni                                                                                        |

<sup>1</sup> W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

|  |  |
|--|--|
|  |  |
|--|--|

#### 4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

##### **Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni**

###### 1.1.Koncepcja kształcenia

###### 1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

###### 1.3.Efekty kształcenia

##### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1**

###### 1.1

W przedłożonej ZO PKA dokumentacji koncepcja kształcenia kierunku „pedagogika” na Wydziale Pedagogicznym w Filii SWPW w Wyszku przedstawiona jest czytelnie i profesjonalnie. Odnosi się do aktualnej *Misji i Strategii Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku*, przyjętej *Uchwałą nr 02/12012 Senatu SWPW w Płocku, z dn. 19 marca 2012r (załącznik do uchwały)* ze zmianami wynikającymi z *Uchwały nr 06/2015 Senatu SWPW w Płocku, z dn. 30 czerwca 2015r (załącznik do uchwały)*. Na podstawie analizy tych dokumentów można stwierdzić, iż nawiązuje do Misji i Strategii Uczelni w postaci trzech spójnych i realistycznych celów kształcenia, służących tworzeniu i umacnianiu kompetencji specyficznych dla pedagoga, wychowawcy i nauczyciela. Koncepcja kształcenia na kierunku „pedagogika” właściwie i spójnie opisuje oraz syntetyzuje założenia odpowiadające 8 celom strategicznym *Misji i Strategii*, które nawiązują m.in. do: wysokiej jakości i innowacyjności procesu kształcenia, zróżnicowanej oferty dydaktycznej, dostosowanej do wymagań na rynku pracy i zapotrzebowania społecznego, właściwego przygotowania absolwentów do podejmowania wyzwań dynamicznego i konkurencyjnego rynku pracy, działalności badawczej i naukowej, spraw studenckich, doskonaleniem organizacyjnym i kadrowym, a także zapewnieniem infrastruktury oraz kwestii związanych z finansowaniem studiów (wskazując m.in. wagę idei samorozwoju, świadomego posługiwania się wiedzą i elastycznego dopasowania się do dynamicznie zmieniającego się rynku pracy). Według autorów, jej podstawą są wnioski wynikające z analiz Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia - SZJK, szczególnie opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, a także analiza danych GUS, aktualne rozporządzenia MEN (istotne dla specjalności kształcących nauczycieli) i wyniki badań międzynarodowych STEM (*Science, Technology, Engineering, Mathematics*). Ponieważ od bieżącego roku akademickiego (2017/2018) Wydział przeszedł na profil praktyczny studiów, na podkreślenie, zasługują zwłaszcza te cele, które związane są z działaniami praktycznymi, ważnymi w zawodzie pedagoga, nauczyciela i wychowawcy np. skoncentrowanie na kompetencjach społecznych (interpersonalnych) i kontakt z praktyką rynku pracy. Dobrym przykładem właściwego odzwierciedlenia misji Uczelni w koncepcji kształcenia jest też wykorzystanie możliwości zasobów lokalnego rynku pracy i instytucji współpracujących z Uczelnią (np. MONAR). W tym aspekcie widać ścisły związek koncepcji ze specyfiką kierunku i specjalności oraz z potrzebami społecznymi środowiska. Należy stwierdzić, iż mimo, że w koncepcji nawiązuje się do aktualnych krajowych tendencji i wzorców kształcenia (por. badania STEM, podkreślenie istotności technologii informacyjnych w koncepcji społeczeństwa

postindustrialnego), jednak zarówno z dokumentów, jak i z rozmów z władzami Uczelni wynika, że charakterystyczne dla Wydziału jest skupienie się na lokalnym, regionalnym środowisku, co przekłada się na koncepcję kształcenia uczelni i oczekiwania studentów SWPW w Wyszkanie.

W kontekście wdrażanego profilu studiów uznać należy, iż w tworzeniu i modyfikowaniu kształcenia na Wydziale Pedagogicznym w Filii SWPW w Wyszkanie dużą wagę przywiązuje do ścisłych związków pomiędzy doświadczeniem praktyków (m.in. interesariuszami zewnętrznymi) a koncepcją kształcenia. Jednostka przedłożyła dokumenty wskazujące na fakt pozytywnego opiniowania koncepcji kształcenia przez interesariuszy (analizy te są elementem prawidłowo działającego SZJK). Z rozmów z pracodawcami wynika, iż powyższa koncepcja w znacznym stopniu uwzględnia zgłaszane przez nich oczekiwania rynku pracy.

Aspektem wyróżniającym koncepcję kształcenia na kierunku „pedagogika” na Wydziale Pedagogicznym w Filii SWPW w Wyszkanie jest zawarta w niej idea koncentrowania kształcenia nie tylko na wiedzy, ale przede wszystkim na rozwoju kompetencji społecznych (w tym postaw obywatelskich oraz tzw. kompetencji miękkich, szczególnie komunikacji interpersonalnej), co jest także rozwinięciem idei zawartych w *Misji i Strategii* Uczelni. Zarówno analiza zapisów koncepcji kształcenia, jak i treść oraz formy kształcenia, wskazują na to, iż Uczelnia w znacznym zakresie w pełni praktycznie realizuje te innowacje.

Jak wynika z rozmów z Władzami Uczelni oraz z lektury *Misji i Strategii* plany rozwojowe Wydziału Pedagogicznego w Filii SWPW w Wyszkanie koncentrują się na zainteresowaniu ofertą edukacyjną lokalnego środowiska, wykorzystaniu potencjału naukowego i badawczego jednostki w celu budowania marki szkoły jako ośrodka opiniotwórczego, doradczego (wyraża się to np. w misji tworzenia Uniwersytetu Dziecięcego). Jako właściwe ocenić należy także to, iż Władze deklarują stałe udoskonalanie i bogacenie ofert merytorycznie związanych z kierunkiem „pedagogika” oraz specjalnościami nauczycielskimi. Zauważalna jest więc znaczna konkretyzacja celów na oczekiwaniach lokalnych społeczności, studentów i pracodawców.

Należy ocenić, iż Uczelnia zdecydowanie w niewielkim stopniu uwzględnia w kształceniu pedagogów czynnik edukacyjnej i naukowej współpracy międzynarodowej (szczególnie wymiany międzynarodowej studentów). Cele te nie są zakładane jako podstawowe kierunki działania ani w misji Uczelni, ani nie uwidaczniają się w koncepcji oraz praktyce kształcenia Filii SWPW w Wyszkanie.

## 1.2

Zgodnie z deklarowanymi celami w *Misji i Strategii* oraz w koncepcji kształcenia kadra i studenci Wydziału Pedagogicznego w Filii SWPW w Wyszkanie uczestniczą w badaniach, dokonują analiz oraz tworzą i współuczestniczą w projektach, np. Wyszkowski Dzień Nauki, Wojewódzki Maraton Matematyczny, projekt „Wzajemnie Potrzebni” z MONAR, których celem jest dostosowanie kształcenia w Uczelni do potrzeb rynku pracy, wychodzenia naprzeciw zapotrzebowaniu na określone kompetencje pedagogiczne (np. terapeutyczne, resocjalizacyjne i rehabilitacyjne) i rosnącym oczekiwaniom związanym z kompetencjami nauczycieli wczesnej edukacji. W zakresie działań praktycznych Uczelnia zwraca uwagę na zastosowanie swej praktycznej aktywności badawczo-rozwojowej w różnorodnych formach kształcenia, czego wyrazem jest działalność np. Uniwersytetu Dziecięcego oraz szkoły podstawowej, która mieści się w siedzibie Filii.

Jak potwierdzili pracodawcy, współpraca ta umożliwia studentom odbywanie zajęć warsztatowych i praktyk studentów Wydziału. Pozostałe typy działalności badawczo-rozwojowej deklarowane przez kadrę Wydziału Pedagogicznego w Filii SWPW w Wyszkowie obejmują przede wszystkim aktywność publikacyjną dotyczącą obszarów resocjalizacji i edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Prace badawczo-rozwojowe nie wpływają jednak w opracowaniu ogólnej koncepcji kształcenia, mając na kształcenie jedynie wpływ pośredni (dotyczą: specyfiki treści programów, tematyki prac dyplomowych, wiążą się z podnoszeniem kwalifikacji kadry nauczycieli akademickich i ich publikacjami naukowymi). Udział w pracach tego typu nie jest jednak jednym z priorytetów strategii rozwoju Wydziału.

Przykłady wprowadzenia wyników własnych prac naukowych można zauważyć np. w odniesieniu do przedmiotów: *Metodyka edukacji matematycznej w przedszkolu i szkole*, *Podstawy matematyki* – badania dr hab. Maciej Klakli, poświęcone tematyce dydaktyki matematyki: rozpoznawania i rozwijania uzdolnień matematycznych uczniów; rozwijania u uczących się matematyki uczniów i studentów aktywności matematycznych o charakterze twórczym (m.in. w pracach: *Sterowanie aktywnością uczniów w procesie uczenia się matematyki*, [w:] *Nauczanie i uczenie się w działaniu*, pod red. M. Jagodzińskiej, L. Tomaszewskiej, A. Głowali, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku, 2013; czy w pracy pt. *Kształtowanie pojęć matematycznych*, [w:] *O nauczaniu matematyki, Wybrane materiały do studiowania dydaktyki matematyki*, pod red. J. Żabowskiego, Wydawnictwo Naukowe NOVUM, Płock 2011; *Projekt materiałów dydaktycznych wyzwalających odkrywanie twierdzeń*, [w:] *O nauczaniu matematyki, Wybrane materiały do studiowania dydaktyki matematyki*, pod red. J. Żabowskiego, Wydawnictwo Naukowe NOVUM, Płock). Można to odnieść także do przedmiotów: *Pedagogika specjalna* i *Diagnoza i terapia pedagogiczna* – prace dr Agnieszki Woronieckiej-Borowskiej, w szczególności dotyczące metod usprawniania osób z niepełnosprawnościami, organizacji kształcenia specjalnego w szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych, roli pedagoga specjalnego w procesie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, diagnozowania indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami, czynników sprzyjających i zakłócających integrację osób z niepełnosprawnościami w środowisku społecznym, m.in.: *Rozwiązania prawne sprzyjające edukacji włączającej dzieci z niepełnosprawnościami wypracowane w ćwierć wieku po transformacji edukacji polskiej* (2015), *Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych* (2015), *Zrozumieć uczniów z zespołem Aspergera - refleksje po konferencji* (2015); prace dyplomowe pt. *Zachowanie agresywne u dzieci w wieku przedszkolnym*, *Zachowanie agresywne wśród dzieci na przykładzie uczniów szkoły podstawowej* promotor: dr Marek Borowski – por. Marek Borowski, *Społeczno-środowiskowe uwarunkowania przestępczości nieletnich- wartość i kara*, Oficyna Wydawnicza Szkoły Wyższej im Pawła Włodkowica w Płocku Wydawnictwo Naukowe Novum Płock 2011).

Zgłoszono także udział kadry lub studentów Wydziału Pedagogicznego w Filii SWPW w Wyszkowie w jednym projekcie edukacyjno-badawczym (doskonalenie terapeutów ukraińskich przez polskich terapeutów, związanych z MONAR w latach 2015-2016, współfinansowany ze środków unijnych). Sposoby wykorzystania osiągnięć badawczo-rozwojowych w opracowaniu koncepcji kształcenia oraz w realizacji programu kształcenia należy ocenić jako niepełne i nie mające wymiaru zintegrowanych działań systemowych, bowiem przekładają się jedynie na

możliwości nabywania przez studentów kompetencji zawodowych np. obecność w programach przedmiotów i zagadnień związanych z tematyką działalności naukowej kadry.

### 1.3

Wydział Pedagogiczny Filia SWPW w Wyszku przyjął efekty kształcenia dla kierunku „pedagogika”, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym zgodnie z *Uchwałą nr 06/2017 Senatu Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 30 czerwca 2017 r.* w sprawie określenia nazw kierunków studiów, poziomów kształcenia, form studiów, profili kształcenia oraz przyporządkowania kierunków studiów prowadzonych w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku do obszarów kształcenia, dziedzin nauki i dyscyplin naukowych (*zał. 5*). Przyjęto 18 efektów z zakresu wiedzy, 12 z zakresu umiejętności i 10 z kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty kształcenia zostały opracowane na podstawie uniwersalnych charakterystyk dla poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji i spójnie odnoszą się do ich opisu. Sformułowane efekty kierunkowe są zrozumiałe oraz czytelne, a także zbieżne z efektami dla obszarów, poziomu i profilu praktycznego, do którego przyporządkowano kierunek pedagogika. Sposób sformułowania efektów umożliwia ich sprawdzenie.

Senat SWPW na kierunku „pedagogika” przypisał efekty do dwóch obszarów: humanistycznego i społecznego. Jednostka przyporządkowała efekty kształcenia do obszaru nauk humanistycznych (wskazano tu na dyscypliny: filozofia, nauki o rodzinie) i do obszaru nauk społecznych (dyscypliny: pedagogika, socjologia i psychologia), podczas gdy w systemie POLON prowadzony kierunek umiejscowiono jedynie w obszarze nauk społecznych (dziedzina i dyscyplina: pedagogika). Dla efektów z obszaru nauk humanistycznych w zależności od specjalności Uczelnia wskazała 19%-20% ogółu punktacji ECTS, a z obszaru nauk społecznych 21%-22% punktów ECTS, resztę efektów (większość tj. 58-60%) przypisując innym obszarom nauk, nie wykazanym w *Raporcie Samooceny*. Udział procentowy jest jednak deklaracją Uczelni (w *Raporcie Samooceny*), nie jest zaś zapisem we wspominanej Uchwale Senatu. W opinii ZO należy ocenić to przyporządkowanie jako niewłaściwe, ponieważ nie wskazuje na tożsamość pedagogiki, jako dyscypliny z obszaru nauk społecznych, do których zdaniem ZO powinna odnosić się większość efektów kształcenia.

Należy zauważyć, iż zarówno tradycja kształcenia, struktura dorobku kadry, specyfika treści nauczycielskich standardów kształcenia, jak i uwzględnienie głosów autorytetów myśli pedagogicznej (niegodzących się na wyeliminowanie z pedagogiki chociażby np. jej filozoficznych podstaw i postulujących umiejscowienie efektów kształcenia na kierunkach pedagogicznych, w tym nauczycielskich w obszarze nauk społecznych i humanistycznych) uzasadniają specyfikę owego dwuobszarowego przyporządkowania efektów kształcenia. Dlatego ZO wskazuje to jednak jako uchybienie, wnioskując, aby Uczelnia dokonała uspoijnienia i korekty zapisów w systemie POLON. Wskazane w Uchwale Senatu obszary, dziedziny i dyscypliny naukowe posiadają odzwierciedlenie w przyjętym opisie efektów kształcenia.

Niewłaściwe jest też przyporządkowanie efektów kształcenia do obszaru w wiedzy w przedziałach (19-20%). Przyporządkowanie to powinno być precyzyjne. Proporcja punktów ECTS jest także niewłaściwa, bowiem procenty nie sumują się do 100%.

Jednostka opracowała także zestaw efektów dla specjalności nauczycielskiej (15 efektów z wiedzy, 19 efektów z umiejętności, 7 z kompetencji społecznych). Sformułowane efekty dobrze opisują niniejszą specjalność, uwzględniając zakres efektów kształcenia określony w

standardach kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U z 2012 r., poz. 131). Przypisano im 84 punkty ECTS, co stanowi 47% ogółu punktów ECTS.

W zbiorze efektów kształcenia uwzględnione są także efekty odnoszące się do znajomości języka obcego. Przyjęty zestaw efektów obejmuje również te związane ze zdobywaniem przez studentów umiejętności praktycznych właściwych dla zakresu działalności zawodowej odpowiadającego ocenianemu kierunkowi oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Na podstawie analizy przyporządkowania efektów kierunkowych i specjalnościowych do obszarowych można uznać, że w Wydziale Pedagogicznym w Filii SWPW w Wyszkanie przyjęto adekwatną symbolikę identyfikującą i wyróżniającą w dokumentach (opisie efektów i w sylabusach) efekty obszarowe, kierunkowe i specjalnościowe. Należy stwierdzić, iż efekty specjalnościowe odnoszą się do kierunkowych. Opracowane efekty specjalnościowe są zrozumiałe i czytelne. Szczegółowe efekty kształcenia zdefiniowane dla modułów zajęć tworzących program studiów są spójne z efektami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku. W znacznej mierze trafnie identyfikują także profil praktyczny (co potwierdza: specyfika efektów przypisanych przedmiotom w modułach specjalnościowych, które w zdecydowanej mierze mają charakter praktyczny, a także efekty określone dla praktyk zawodowych). W toku analizy dokumentów ustalono, iż efekty kształcenia, określone dla praktyk zawodowych są spójne z efektami kierunkowymi. Przegląd dokumentów pozwala określić także, iż realizowane efekty kształcenia uwzględniają zdobycie przez studentów wiedzy oraz umiejętności praktycznych, a także właściwie odnoszą się do poszerzania u studentów znajomości języka obcego (por. np. K\_W03 – wskazujący na umiejętność praktycznego wykorzystania wiedzy metodyce wykonywania zadań w różnych obszarach działalności pedagogicznej; K\_U05 – wskazujący na umiejętności analizowania i interpretowania oraz projektowania działalności pedagogicznej) i kompetencji społecznych charakterystyczny dla ocenianego kierunku oraz specjalności oraz poziomu studiów (pierwszego stopnia). Efekty te odpowiadają potrzebom rynku pracy, związanego z zawodem nauczyciela oraz dają studentom możliwość dalszej samodzielnej edukacji (por. U\_K1 – wskazujący na postawę samorozwoju). Przyjęte efekty dobrze opisują poziom i profil kwalifikacji uzyskiwanych przez absolwentów, a ich zakres merytoryczny jest odpowiedni dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwych dla kierunku: pedagogika. Także przedstawiony program praktyk i przewidziane dla nich miejsca umożliwiają realizację sformułowanych dla nich efektów kształcenia. Analiza zakresu i poziomu efektów daje podstawy do stwierdzenia o realnej możliwości ich osiągnięcia przez studentów.

Przyjęte efekty dobrze opisują poziom i profil kwalifikacji uzyskiwanych przez absolwentów, a ich zakres merytoryczny jest odpowiedni dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwych dla kierunku: pedagogika. Analiza zakresu i poziomu efektów daje podstawy do stwierdzenia o realnej możliwości ich osiągnięcia przez studentów.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

1. Uczelnia ma trafnie opracowaną koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku studiów, która jest zgodna z Misją i Strategią rozwoju Uczelni, odpowiada celom określonym w strategii Jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, w planach rozwoju koncepcji kształcenia

uwzględnia tendencje rozwojowe zachodzące w obrębie pedagogiki, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia właściwe dla danego zakresu kształcenia.

**Mocne strony** wizytowanego kierunku to kształcenie wykwalifikowanych kadr, które odpowiadają na zapotrzebowania społeczne oraz oczekiwania pracodawców (które zostały zdiagnozowane w badaniach rynku pracy oraz monitorowanie losów absolwentów). Prowadzone analizy przekładają się na bieżące zmiany w programach kształcenia, jak i na plany rozwoju kierunku „pedagogika”.

**Słabe strony** Wydziału ujawniają się szczególnie w obszarze umiędzynarodowienia. Plany rozwoju umiędzynarodowienia procesu kształcenia są w niewielkim stopniu uwzględnione w koncepcji kształcenia i nie przekładają się na konkretne działania.

**Słabą stroną** kierunku jest też niewielka liczba podejmowanych przez kadrę Uczelni prac rozwojowych, adekwatnych dla kierunku pedagogiki, szczególnie skoncentrowanych na poszerzaniu kompetencji pedagogicznych i nauczycielskich, wpisując się tym samym w realizację założeń profilu praktycznego. Zauważono, że zarówno badania pracowników, jak i ich działalność praktyczna mają charakter doraźny i indywidualny.

2. Przyjęte efekty kształcenia dla kierunku „pedagogika” pierwszego stopnia o profilu praktycznym są spójne z obszarowymi efektami kształcenia określonymi dla obszaru nauk społecznych oraz nauk humanistycznych. Dobrze identyfikują poziom i profil kształcenia. Spełnione zostały wszelkie wymagania formalne, w postaci uchwał Senatu i odniesienia do właściwych dokumentów prawnych.

3. Efekty specjalnościowe zostały opracowane właściwie.

Jako **mocną stronę** należy wskazać proporcje specjalnościowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które uwzględniają umiejętności, które są właściwe dla profilu praktycznego, dając dobre podstawy do kompetentnego funkcjonowania na rynku pracy, co potwierdzają także stosowne opinie interesariuszy zewnętrznych.

4. Na specjalności I stopnia przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela - edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne, można stwierdzić, iż zaprojektowane efekty kształcenia uwzględniają zakres tzw. efektów nauczycielskich.

Jako **mocną stronę** ocenić trzeba, iż w ramach specjalności edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne Uczelnia właściwie stworzyła odrębne efekty specjalnościowe, które dla nauczycielskiej specjalności w pełnym wymiarze i zgodnie z aktualnymi wymaganiami prawa zakładają efekty kształcenia określone w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Uchwalone efekty kształcenia uwzględniają zdobycie kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które mają wykorzystanie w praktyce zawodu nauczyciela (na specjalności: edukacja wczesnoszkolna wychowanie przedszkolne), odpowiadają potrzebom rynku pracy i przygotowują studentów do dalszej edukacji.

## **Dobre praktyki**

1. Wzorcową współpracę z władzami miasta, kuratorium, fundacjami i organizacjami przy realizacji inicjatyw naukowych i społecznych – m.in. projekty: „Uniwersytet Dziecięcy”, projekt „Wzajemnie Potrzebni”, „Wyszkowski Dzień Nauki”. Powyższa koncepcja może budować tożsamość i być wyróżnikiem kierunku pedagogiki Filii SWPW w Wyszkowie na tle innych szkół wyższych.

## **Zalecenia**

1. Zaleca się skorelowanie danych odnośnie przyjętych efektów kształcenia w systemie POLON z przyjętymi przez Uczelnię zapisami w uchwale Senatu i dokonanie korekty zapisów w tym systemie.
2. Zaleca się precyzyjne określenie procentowe efektów kształcenia przyporządkowanych do obszarów nauk.
3. Należy sformułować kierunkowe efekty kształcenia tak, by były one adekwatne dla wszystkich prowadzonych specjalności, by student kończący edukację na danej specjalności mógł zrealizować wszystkie zaplanowane kierunkowe efekty kształcenia.
4. Wymagane jest zintensyfikowanie prac badawczo-rozwojowych, szczególnie o charakterze projektowym oraz urealnienie ich wpływu na koncepcję kształcenia, program i treści kształcenia na kierunku „pedagogika”. Należy rozważyć wprowadzenie systemowego wsparcia dla aktywności kadry i studentów w tym obszarze.
5. Zwrócenie uwagi na większą rolę idei umiędzynarodowienia w Misji, Strategii i koncepcji kształcenia (np. przez intensyfikację wymiany studenckiej i pracowniczej).
6. Uporządkowanie dokumentacji, szczególnie potwierdzającej istniejące formalne i nieformalne relacje z interesariuszami zewnętrznymi i ich wpływ na tworzenie oraz modyfikację koncepcji i efektów kształcenia. modyfikację koncepcji i efektów kształcenia.

## **Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia**

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3.Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

## **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2**

2.1.

Wydział Pedagogiczny w Filii SWPW w Wyszkowie w roku akademickim 2017/18 realizuje kształcenie na studiach pierwszego stopnia na kierunku „pedagogika”, profil praktyczny, studia niestacjonarne, z możliwością wyboru następujących specjalności: edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne oraz pedagogika resocjalizacyjna. Studia trwają 6 semestrów, podczas których student realizuje 180 punktów ECTS. Na podstawie *Uchwały nr 02/2017 Senatu Szkoły*

*Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 24 kwietnia 2017 roku w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uczelni w zakresie planów studiów i programów kształcenia* wdrożono czytelną procedurę dotyczącą odpowiedzialności i sposobów planowania, opiniowania i weryfikacji programów kształcenia. Programy są obliczone (w zależności od specjalności) na 1560-1552 godz. kontaktowych w skali całego toku studiów.

W odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela czas trwania kształcenia zaplanowano zgodnie z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Struktura programów jest logiczna, studenci w pierwszych 2 semestrach realizują treści związane z przedmiotami ogólnymi, podstawowymi, potem kierunkowymi, a na 4 ostatnie semestry przewidziane są na przedmioty specjalnościowe, seminarium i praktykę specjalnościową (sem. IV, V i VI). Treści programowe zostały przydzielone do przedmiotów, zaliczonych do 5 spójnie powiązanych ze sobą modułów. Program składa się z:

- przedmiotów ogólnouczelnianych (liczba godzin razem – 256 godz. kontaktowych/25 pkt. ECTS);
- przedmiotów z zakresu nauk podstawowych (liczba godzin razem – 168 godz. kontaktowych/26 pkt. ECTS);
- przedmiotów kierunkowych (liczba godzin razem – 304 godz. kontaktowe/49 pkt. ECTS);
- przedmiotów wynikających z organizacji studiów (16 godz. kontaktowych/10 pkt. ECTS + praktyka 480 godz./18 pkt. ECTS, która jest ona obliczona na min. 3 miesiące);
- przedmiotów wynikające ze specjalności (liczba godzin razem - edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne - 336 godz. kontaktowych/52 pkt. ECTS; pedagogika resocjalizacyjna - 336 godz. kontaktowych/52 pkt. ECTS).

Ogólnie należy także ocenić, iż moduły zostały wyodrębnione poprawnie, w większości przypadków nie ma zastrzeżeń co do proporcji liczby godzin realizowanych na poszczególnych przedmiotach w formie wykładów i ćwiczeń. Jednak zdaniem ZO wymiar godzin kontaktowych pozwala na realizację kierunkowych efektów kształcenia i zaplanowanych treści programowych w minimalnym zakresie, czego dowodem jest także znaczna liczba efektów kształcenia (w przypadkach niektórych przedmiotów, np. *Patologie społeczne* jest ich ponad 15) do zrealizowania podczas kilkunastogodzinnych zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim. Przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów wynosi 58 pkt. ECTS na łączną liczbę 180 w skali toku studiów. Modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym przypisano punkty ECTS, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS przypisanych do kierunku. Zajęcia w tych modułach prowadzone są w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej, w sposób umożliwiający bezpośrednio wykonywanie określonych czynności praktycznych przez studentów, choć wymaga to bardzo dużego nakładu samodzielnej pracy studenta. Należy jednak dodać, iż studenci nie wskazali tej okoliczności jako negatywnej.

Na podstawie analizy dokumentów oceniono, iż w odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela zgodność planu studiów z minimalną liczbą godzin zajęć zorganizowanych, punktów ECTS przypisanych poszczególnym modułom zajęć, z formami oraz sekwencją zajęć, określonymi w standardach kształcenia (*Rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do*

wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U. z 2012 r., poz. 131). W odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela czas trwania kształcenia zaplanowano zgodnie z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Program studiów tej specjalności obejmuje realizację treści wynikających ze standardów, m.in. np: emisja głosu, technologia informacyjna.

Za właściwe ocenić należy także, iż w programie studiów przewidziano takie przedmioty wspomagające praktycznie umiejętności związane z rynkiem pracy studentów, jak np. *Podstawy przedsiębiorczości*, a także łączące się z ochroną własności intelektualnej oraz umożliwiające praktyczne przygotowanie do prowadzenia badań własnych i doskonalące praktyczne umiejętności badawcze, istotne np. przy pisaniu prac dyplomowych (*Metody samokształcenia, Metodologia badań pedagogicznych z elementami statystyki, Seminarium*). Jest to jednym z wyróżników zmian programowych, dokonanych we SWPW w związku z przejściem od roku 2017/18 na realizację profilu praktycznego studiów.

Na podstawie analizy treści programowych podkreślić należy zgodność z aktualnym stanem zastosowań w praktyce wyników badań związanych z zakresem ocenianego kierunku, standardami przygotowania do zawodu nauczyciela oraz potrzebami rynku pracy (np. w przedmiotach: *Metody rozwijania zainteresowań, Diagnoza i terapia pedagogiczna, Podstawy programowania w nauczaniu*). Po analizie sylabusów przedmiotowych pod kątem zamieszczonych w nich treści zajęć proponowanych przez koordynatorów poszczególnych przedmiotów należy ogólnie podkreślić różnorodność w zakresie doboru treści programowych, a także ich aktualność i zgodność z potrzebami rynku pracy. Należy wskazać na spójność treści programowych z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku, włączając w to również treści przewidziane dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego oraz praktyk studenckich.

Na ocenianym kierunku nie prowadzi się zajęć w językach obcych. Brak także zajęć skierowanych do studentów zagranicznych lub prowadzonych przez zagranicznych wykładowców lub we współpracy z zagranicznymi instytucjami.

Analiza przedstawionych w wersji elektronicznej sylabusów do wszystkich przedmiotów („kart przedmiotów”) pozwala na określenie, iż zasadniczo pod względem merytorycznym dobór treści kształcenia nie budzi zastrzeżeń, jest on zgodny z założonymi efektami kształcenia i ze specyfiką przedmiotów. W przypadku specjalności nauczycielskiej należy więc stwierdzić, iż w ocenianej jednostce w pełni realizuje się także standardy przygotowania zawodowego nauczyciela. Treści dobrane są zgodnie z aktualnym stanem wiedzy w naukach społecznych oraz humanistycznych, przede wszystkim uwzględniają stan wiedzy w zakresie pedagogiki (np. akcentowane są istotne współcześnie zagadnienia dysharmonii i zaburzeń rozwojowych, rozwoju zawodowego nauczyciela, metod rozwijania zainteresowań, rozwijania kompetencji miękkich). Widoczna jest kompleksowość, różnorodność i aktualność treści programowych. Treści te zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku. W odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela treści programowe realizowane w programie studiów na ocenianym kierunku uwzględniają ramowe treści kształcenia opisane w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. W konkretnych jednak przypadkach – np. w zakresie edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego w związku z realizacją profilu praktycznego

należy jednak dążyć do większego udziału grupy przedmiotów specjalnościowych, metodycznych, przygotowujących nauczyciela do praktycznej pracy z dziećmi, co skutkowałoby większą liczbą tego typu zajęć brak np. przedmiotów dotyczących kształcenia zintegrowanego, kreatywności w edukacji elementarnej oraz pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym (w kontekście współtworzenia Uniwersytetu Dziecięcego), pracy z uczniem zdolnym, a także – tak istotnej dla pedagogiki przedszkolnej - pedagogiki zabawy. Sylabusy są napisane spójnie i zasadniczo prezentują aktualną oraz właściwą literaturę obowiązkową i zalecaną.

Stosowane metody i formy pracy przygotowują studentów do samodzielnego uczenia się. Przeważają metody aktywizujące nad podającymi (np. dyskusja dydaktyczna, sztuka teatralna, projekt, burza mózgów, metoda inscenizacji, metoda sytuacyjna, wycieczka edukacyjna, metoda badawcza), metody analizy krytycznej (np. praca ze źródłem drukowanym, studium przypadku, dyskusja dydaktyczna); obecne są także formy przygotowujące studentów do działań praktycznych (np. warsztaty, praca w grupach). Można je ocenić jako zróżnicowane. Wykłady wspierane są często prezentacjami multimedialnymi i filmami. Wiele przedmiotów kształcenia kończy się realizacją projektów indywidualnych lub grupowych, praktycznych zadań, oraz przygotowaniem prac wymagających od studentów umiejętności formułowania problemów, stawiania i weryfikowania hipotez, a także planowania i projektowania działań praktycznych. Znajduje to potwierdzenie w spostrzeżeniach poczynionych w ramach hospitacji losowo wybranych zajęć. Hospitacje zajęć pozwalają na stwierdzenie, że zajęcia zostały dobrze zorganizowane od strony merytorycznej. Część aktywizujących form pracy realizowana jest również poza uczelnią, w placówkach współpracujących (np. MONAR).

Poza uwagami wyrażonymi powyżej, dotyczącymi minimalnej liczby godzin kontaktowych, generalnie stwierdzono trafność doboru, specyficzność, skuteczność, kompleksowość i różnorodność metod kształcenia, w tym także osiągnięcie efektów obejmujących umiejętności związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Należy wskazać na właściwą proporcję liczby godzin przypisanych poszczególnym formom tj. wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń, warsztatów, projektów, seminariów oraz praktyk.

Organizacja zajęć na kierunku „pedagogika” jest w znacznej mierze właściwa. Reguluje je *Zarządzenie Rektora SWPW w Płocku nr 7/2013 z dn. 25.03.2013 w sprawie wprowadzenia „Zasad organizacji zajęć dydaktycznych w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku”*. Czas trwania studiów zaplanowano na 6 semestrów. Zajęcia prowadzone są wyłącznie w trybie niestacjonarnym. Godziny zajęć są równomiernie rozłożone w poszczególnych semestrach. Dodatkowo przewidziano także sesję egzaminacyjną i poprawkową. Rozkład zajęć wydaje się być planowany racjonalnie, w uwzględnieniu potrzeb i możliwości studentów niestacjonarnych (z dbałością o nieprzekraczanie 20-godzinowego wymiaru zajęć w czasie jednego zjazdu). Przegląd dostarczonych harmonogramów sesji letniej roku akad. 2017/18 pozwoliła stwierdzić, że zjazdy najczęściej odbywają się w odstępach dwutygodniowych, w soboty i niedziele od 8.00 do godzin popołudniowych. Zajęcia realizowane są w blokach dydaktycznych z przerwą od 5 do 15 min.

Ponieważ nie przewidziano przerwy obiadowej, należy rozważyć, czy bez dłuższego odpoczynku tak długie bloki zajęć mogą negatywnie wpływać na motywację i percepcję studentów. (liczebność grup studenckich regulowana jest zarządzeniem Rektora (*Zarządzenie nr 43/2012 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 26 listopada 2012*

*r. w sprawie ustalenia wielkości grup studenckich na poszczególnych formach zajęć dydaktycznych realizowanych; Zarządzenie nr 10/2017 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z 12 maja 2017 r. zmieniające zarządzenie nr 43/2012 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 26 listopada 2012 roku w sprawie ustalenia wielkości grup studenckich na poszczególnych formach zajęć dydaktycznych realizowanych w SWPW w Płocku).*

Analiza protokołów pozwala stwierdzić, iż liczebność studentów w grupach w czasie ćwiczeń nie stanowi czynnika uniemożliwiającego osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Na podstawie *Zarządzenia nr 56/2011 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 20 grudnia 2011 roku* na ocenianym kierunku studiów stosowany jest system punktów zgodny z ogólnymi zasadami Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS). Przyjęto, iż na semestr przypada średnio 30 punktów ECTS, co w skali studiów daje 180 punktów, a jest to zgodne z obowiązującymi wymogami prawnymi. Analiza sylabusów („kart przedmiotów”), w których nauczyciele uwzględniają wytyczne dotyczące miary średniego nakładu pracy studenta (1 pkt. ECTS = ok. 25-30 godz.) potwierdza adekwatność planowania zajęć niezbędnych do uzyskania przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Punkty ECTS są przypisane do poszczególnych zajęć w taki sposób, aby odpowiadały nakładowi pracy studenta, zarówno podczas zajęć na Uczelni, jak i poza nią (przy szacowaniu nakładu pracy studenta uwzględniono m.in.: zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela, zapoznanie się z literaturą przedmiotu, przygotowanie się do zajęć, przygotowanie się do kolokwium, realizacja zadanych ćwiczeń i zadań, przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń, przygotowanie projektu / pracy, przygotowanie się i udział w egzaminie). W odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS określonego dla programu studiów został zaplanowany prawidłowo, zgodnie z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Wybór specjalności w ramach kierunku zapewnia studentom możliwość projektowania własnego wykształcenia i profesjonalne przygotowanie do wykonywanego zawodu. Wobec powyższego, należy stwierdzić więc elastyczność stosowanych metod kształcenia w powiązaniu z możliwością ich dostosowania do różnorodności studentów i ich indywidualnych potrzeb. Elastyczność i wsparcie dotyczy również potrzeb studentów niepełnosprawnych oraz realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia. W odniesieniu do form i metod kształcenia, a także do organizacji i wyboru zajęć Wydział zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia, w powiązaniu z rozwijaniem ich samodzielności i stymulowaniem do pełnienia aktywnej roli w tym procesie.

W odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela treści przewidziane dla praktyk zawodowych, uwzględnionych w programie studiów na ocenianym kierunku są zgodne z ramowymi treściami kształcenia opisanymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Ogólne ramy praktyk określa regulamin realizacji praktyk studenckich, przyjęty wraz z uszczegóławiającymi go załącznikami na podstawie *Zarządzenia nr 02/2018 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych w Szkole Wyższej im. Pawła*

*Włodkowica w Płocku*. Praktyka jest obowiązkowa, a wymiar praktyk wynosi 480 godzin przez okres 3 miesięcy w formie ciągłej (18 pkt ECTS); realizowanych w IV, V i VI semestrze i spełnia w tym zakresie warunki określone obowiązującymi przepisami prawa dla profilu praktycznego. Należy ocenić, iż wymiar, liczba punktów ECTS przypisana praktykom, dobór miejsc ich odbywania oraz termin realizacji praktyk są zgodne z ramowymi treściami kształcenia wymaganiami określonymi w standardach kształcenia właściwymi dla przygotowania do zawodu nauczyciela. Dobre przygotowanie praktyczne absolwentów Wydziału potwierdziła rozmowa z pracodawcami, wskazującymi na częstość zatrudniania absolwentów Wydziału Pedagogicznego w Filii SWPW w Wyszakowie w swoich placówkach.

W *Regulaminie* oceniana jednostka szczegółowo i w prawidłowy sposób określiła: cele i efekty kształcenia dla praktyki pedagogicznej; organizacyjne formy praktyki, miejsca realizacji praktyki (uwzględniając specyfikę specjalności), zadania studenta, dokumentację, podstawy prawne oraz formy zaliczenia praktyk. Lista placówek, z którymi jednostka podpisała porozumienia, daje studentom okazję odbywania praktyki w instytucjach umożliwiających zdobycie doświadczenia i koniecznych kwalifikacji zawodowych i jest ona adekwatna do potencjalnych miejsc pracy, w których mogą znaleźć zatrudnienie absolwenci. Liczba miejsc możliwej realizacji praktyki pedagogicznej jest adekwatna do liczby studentów realizujących kształcenie w ramach kierunku „pedagogika”. Właściwie dobrano miejsca realizacji praktyki, dostosowując je do realizowanych specjalności.

Organizacją praktyk zajmuje się wydziałowy pełnomocnik ds. praktyk odpowiedzialny za ostateczną weryfikację efektów kształcenia i zaliczanie praktyk. Uczelnia przeprowadziła wśród studentów badania ankietowe dotyczące oceny studenckiej praktyki zawodowej pod kątem użyteczności praktyk zawodowych. Z wniosków zawartych w raporcie a także z rozmów przeprowadzonych ze studentami wynika, że studenci wysoko oceniają zarówno organizację praktyk, jak i osiągnięte efekty kształcenia.

Uczelnia przeprowadziła wśród studentów badania ankietowe dotyczące oceny studenckiej praktyki zawodowej pod kątem użyteczności praktyk zawodowych. Z wniosków zawartych w raporcie a także z rozmów przeprowadzonych ze studentami wynika, że studenci wysoko oceniają zarówno organizację praktyk, jak i osiągnięte efekty kształcenia. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA stosowane metody kształcenia są zorientowane na studenta, motywują ich do aktywnego udziału w procesie kształcenia oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wśród metod o charakterze aktywizującym wskazano m.in. metody praktyczne, metody problemowe i metody eksponujące. Realizowane są kursy e-learningowe oraz formy projektowe. Od studentów wymaga się wysokiego stopnia samodzielności i kreatywności, a także umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy zdobytej podczas zajęć teoretycznych. Postępy w nauce omawiane są na bieżąco podczas konsultacji indywidualnych i grupowych.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że w roku akad. 2017/18 liczba studentów wynosi 128 osób. Zajęcia prowadzone są w różnych formach: wykładów, konwersatoriów, warsztatów, ćwiczeń. Sposób prowadzenia jest właściwie dobrany do rodzaju zajęć, treści i efektów kształcenia, a formy aktywne w postaci ćwiczeń realizowane są w niewielkich grupach, umożliwiających indywidualizację pracy. Są związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej.

Od roku 2009 w SWPW funkcjonuje platforma e-learningowa o nazwie WLODEK. Jest to system CLMS oparty na oprogramowaniu MOODLE, najpopularniejszym rozwiązaniu wykorzystywanym w naszym kraju. Nadzór nad funkcjonowaniem platformy sprawuje Studium Kształcenia na Odległość (SKO). Funkcjonowanie SKO określa *Zarządzenie nr 1/2009 Rektora SWPW w Płocku z dnia 3 lutego 2009 roku w sprawie prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica Płocku*. Uczelnia prowadzi kształcenie na odległość (KNO) w formie *blended learning* na platformie WLODEK (należy jednak zaznaczyć, iż zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, odbywają się w murach uczelni). Na podstawie przeglądu dokumentacji (lista przedmiotów realizowanych w tej formie, programy studiów, raporty z weryfikacji efektów kształcenia – por. *Ocena kursów e-learningowych*), a także hospitacji zajęć w formie KNO i rozmów z kadrą oraz wykładowcami odpowiedzialnymi za obsługę platformy e-learningowej należy ocenić, iż uczelnia jest dobrze przygotowana na wykorzystanie tej formy zajęć. W roku akad. 2017/18 w kształceniu wykorzystuje się aktualnie KNO na 10 przedmiotach. Ocena podsumowująca odbywa się w tym przypadku poza murami uczelni. Brak jest uwag wnoszonych przez kadrę akademicką odnośnie zajęć prowadzonych za pomocą platformy. Studenci i pracownicy zostali przeszkoleni do pracy na platformie e-learningowej, zapewniony jest także ciągły nadzór na postępami studentów w trakcie zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ze strony nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia studenci mogą liczyć na wsparcie podczas konsultacji dotyczących formalnych i merytorycznych problemów pojawiających się w trakcie realizacji KNO. Należy stwierdzić, iż forma ta rozwija u studentów samodzielność i autonomiczność uczenia się.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że organizacja, proporcje i formy zajęć dydaktycznych są zgodne z warunkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 164 ust. 4 ustawy PSW oraz *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 1347 z dnia 25 września 2007 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (ze zmianami z dn. 31X 2007 r.; 8 V 2018 r.; 2 XI 2011 r.)*.

Obowiązujący regulamin studiów przewiduje możliwość kształcenia według indywidualnego planu studiów lub według indywidualnej organizacji studiów. Możliwość ta uwarunkowana jest spełnieniem szeregu wymogów, w tym uzyskaniem zgody kierownika Jednostki. Indywidualny plan studiów dedykowany jest osobom wybitnie uzdolnionym i ma na celu dostosowanie procesu kształcenia do zainteresowań studenta. Cel ten realizowany jest poprzez modyfikację treści, metod i form kształcenia, jak również poprzez wyznaczenie spośród nauczycieli akademickich opiekuna naukowego. W szczególnych przypadkach dopuszcza się możliwość zastosowania indywidualnej organizacji studiów, w tym zmiany harmonogramu zajęć i egzaminów lub modyfikacji w zakresie form zaliczeń i egzaminów. Na przywilej ten liczyć mogą m.in. osoby niepełnosprawne, osoby samotnie wychowujące dzieci, studenci odbywający studia na więcej niż jednym kierunku. Na umotywowany wniosek studentowi można również udzielić urlopu krótko- lub długoterminowego z możliwością zaliczania wybranych przedmiotów. Szczególne udogodnienia przewidziano dla studentów niepełnosprawnych, którzy mogą liczyć m.in. na dostosowanie form egzaminów i zaliczeń oraz zasad udziału w zajęciach.

Zdaniem studentów adaptacja programu do spersonalizowanych potrzeb i różnorodności studentów przebiega na ocenianym kierunku prawidłowo. Uelastycznieniu procesu kształcenia sprzyja fakt, że w ramach wizytowanego kierunku wyodrębniono kilka specjalności, różniących się między sobą tematyką oraz realizowanymi przedmiotami. Studenci mogą również, w ograniczonym zakresie, wpływać na ścieżkę edukacji poprzez wybór przedmiotów, co jest postrzegane jako ważny czynnik wspierania ich samodzielności i autonomiczności.

## 2.2

Na ocenianym kierunku proces monitorowania i sprawdzania efektów kształcenia jest zróżnicowany. Obejmuje prace etapowe (na przedmiotach specjalnościowych korelujące ze specyfiką nabywanych umiejętności, np. projekty, sprawozdania, prace pisemne), w tym egzaminacyjne i zaliczeniowe oraz prace dyplomowe. Procedury monitorowania, weryfikacji i doskonalenia efektów kształcenia są częścią wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Weryfikacja efektów kształcenia opisana jest w opisach przedmiotów (sylabusach). Informacje tam zawarte są jasne, szczegółowe, wskazują na możliwość weryfikacji wszystkich kategorii efektów kształcenia w zakresie efektów częściowych i końcowych. Zakres i treść metod weryfikacji łączy się z koncepcją kształcenia, a także specyfikuje wiedzę, umiejętności i postawy wyróżnione w sylwetce absolwenta. Sposoby sprawdzenia osiągniętych efektów kształcenia obejmują różnorodne formy: przygotowywanie prac pisemnych; sprawdziany pisemne (testy), przygotowywanie i realizacja projektów (np. opracowanie programu działań korekcyjno-rehabilitacyjnego), opracowywanie scenariuszy, zaliczenia z oceną, egzaminy. W założeniach stworzony system oceniania opisać można jako adekwatny do form kształcenia oraz zapewniający także specyficzność i kompleksowość metod sprawdzania, a także dostosowany do profilu praktycznego, sprawdzający praktyczne umiejętności studentów.

W przypadku efektów częściowych w większości sylabusów brak także sformułowanych kryteriów ocen, a na analizowanych pracach etapowych często komentarze są enigmatyczne, w nieprecyzyjny sposób uzasadniające uzyskaną przez studenta ocenę. Dlatego należy stwierdzić, iż szczegółowa analiza losowo wybranych prac etapowych w minimalnym stopniu potwierdza rzetelność i poprawność procesu oceny, a także indywidualne podejście do oceniania, rzadkość takiego wspomagania studentów w procesie uczenia się, która dałaby im podstawę do autorefleksji.

W odniesieniu do weryfikacji efektów kształcenia za pomocą KNO weryfikacja jest prowadzona przez system, dokumentowana rzetelnie, w dokumentach znajduje się także *raport*, opisujący aktywność on-line studentów w odniesieniu do danego przedmiotu. Weryfikację efektów z wykorzystaniem KNO uznać należy za poprawną zgodną z art. 164 ust. 4 ustawy PSW oraz *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 1347 z dnia 25 września 2007 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (ze zmianami z dn. 31X 2007 r.; 8 V 2018 r.; 2 XI 2011 r.)*.

Analiza dostarczonej do przeglądu dokumentacji pozwala określić, iż weryfikacja efektów kształcenia w odniesieniu do praktyk jest prowadzona w prawidłowy sposób. Po dokonaniu weryfikacji wyrywkowo wybranych *Dzienników praktyk* potwierdzono rzetelne i właściwe dokumentowanie oraz kontrolę praktyki. Warunkiem zaliczenia praktyki jest przedłożenie wydziałowemu koordynatorowi wymaganego kompletu dokumentów, określonego

w programie praktyki, w terminie określonym w planie praktyki, w szczególności dziennika praktyk wraz z uwagami przedstawiciela tego przedmiotu (opiekuna) oraz osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Weryfikację efektów przewidzianych do osiągnięcia w ramach praktyki zawodowej potwierdza *Dziennik praktyk*, a także pracodawcy (opiekunowie praktyk) lub koordynator ds. praktyk. Uczelnia umożliwia na wniosek studenta zaliczenie praktyki na podstawie pracy zawodowej, a zasady postępowania w takim przypadku (identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych przez studenta oraz zasady potwierdzania, że efekty osiągnięte na stanowisku pracy są równoznaczne z efektami kształcenia zakładanymi dla praktyk) zostały określone w *Regulaminie praktyk*. Zgodnie z informacją wydziałowego koordynatora nie było takiej sytuacji. Należy uznać, że narzędzie weryfikujące efekty na poziomie praktyk jest prawidłowo skonstruowane i dostarcza opiekunowi praktyk wystarczającą wiedzę o postępach studentów oraz o nabytych przez nich umiejętnościach i kompetencjach szczególnie w wymiarze efektów związanych z praktyką pedagogiczną, właściwych dla realizowanego profilu studiów. Wobec powyższych stwierdzeń można ocenić, iż w Wydziale Pedagogicznym w Filii SWPW w Wyszku właściwie sformułowano wymagania dotyczące metod weryfikacji efektów kształcenia w ramach realizacji praktyk oraz zapewniono właściwą organizację procesu kształcenia w tym zakresie. Należy zatem uznać, że narzędzie weryfikujące efekty na poziomie praktyk jest prawidłowo skonstruowane i może dostarczyć opiekunowi praktyk wystarczającą wiedzę o postępach studentów oraz o nabytych przez nich umiejętnościach i kompetencjach szczególnie w wymiarze efektów związanych z praktyką pedagogiczną, właściwych dla realizowanego profilu studiów. Podsumowując, można ocenić, iż właściwie sformułowano wymagania dotyczące metod weryfikacji efektów kształcenia w ramach realizacji praktyk oraz zapewniono właściwą organizację procesu kształcenia w tym zakresie. Jednak skuteczność tak zaprojektowanego systemu potwierdzi jego implementacja w latach przyszłych.

Podczas wizytacji przeanalizowano protokoły egzaminacyjne i zaliczeniowe. Analizie poddane zostały prace etapowe i dyplomowe oraz sprawdzono podstawy prawne i procedury procesu dyplomowania. Prace studentów przechowywane są na Wydziale, a dokumentacja potwierdzająca uzyskanie zakładanych efektów kształcenia (Protokoły semestralne, Karty okresowych osiągnięć studenta, Dzienniki praktyk, Protokół z egzaminu dyplomowego) przechowywane są w Dziekanacie Uczelni. Rozpatrzenie losowych protokołów egzaminacyjnych pozwala stwierdzić zróżnicowanie w zakresie ocen i właściwe dokumentowanie wyników sprawdzania i oceny efektów kształcenia w postaci protokołów.

Merytoryczne i praktyczne przygotowanie do napisania pracy dyplomowej nabywają studenci szczególnie na przedmiotach: *Proseminarium dyplomowe*, *Metodologia badań pedagogicznych z elementami statystyki* i *Seminarium dyplomowe*, co ocenić należy jako właściwą praktykę. Proces dyplomowania, odnoszący się do systemu oceniania efektów kształcenia, zawiera szereg istotnych i wyczerpujących informacji, które wskazują na spójną koncepcję działań w tym zakresie. Procedury dyplomowania zawarte są szczegółowo i właściwie doprecyzowane w Zarządzeniu Rektora w sprawie warunków dopuszczania i przeprowadzania egzaminów dyplomowych w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku. Omawia się tu w szczególności zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych oraz organizację egzaminu dyplomowego. Każda praca dyplomowa jest weryfikowana pod względem oryginalności przy pomocy programu antyplagiatowego. Na podstawie *Zarządzenia Nr 17/2016 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 1 maja 2016 roku w sprawie kontroli prac*

*dyplomowych oraz funkcjonowania Regulaminu antyplagiatowego w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku* wprowadzono procedurę przeciwdziałającą plagiatom, którą można ocenić jako właściwą.

Na podstawie analizy wybranych prac (por. Załącznik nr 3 *Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych*, część II), zauważono w części z nich usterki i niedopatrzenia, które mogą wpływać na właściwą ocenę zaprojektowanych efektów kształcenia. Dotyczyły one w szczególności niskiej wiedzy i umiejętności metodologicznych studentów (jednak zauważyć należy, iż ocena procesu dyplomowania odnosi się do prac realizowanych dla profilu ogólnoakademickiego, ponieważ uczelnia nie posiada jeszcze prac studentów z profilu praktycznego). Na podstawie analizowanej dokumentacji z przebiegu procesu dyplomowania zauważono, iż recenzje sporządzone przez promotora i recenzenta są w większości nieadekwatne, a oceny zawyżone. Analiza tematów losowo wybranych prac dyplomowych potwierdza, iż są one zgodne z kierunkiem i specjalnością studiów.

ZO na podstawie analizy prac etapowych i dyplomowych pozytywnie ocenił bezstronność oraz przejrzystość procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia. Przedstawiona dokumentacja pozwala stwierdzić spełnienie przez Wydział warunków równego traktowania studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów kształcenia oraz wiarygodność i porównywalność wyników oceny, a także trafność doboru osób, przeprowadzających sprawdzanie i dokonujących oceny osiągnięcia efektów kształcenia do celu, przedmiotu i zakresu oceny, w tym w szczególności osób przeprowadzających sprawdzanie i dokonujących oceny efektów kształcenia osiąganych na zajęciach związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Egzaminy i zaliczenia są prowadzone przez nauczycieli akademickich, a ocena efektów kształcenia na zajęciach praktycznego przygotowania jest dokonywana przez nauczycieli akademickich, posiadających doświadczenie zawodowe. Wyróżnienie w organizacji studiów sesji egzaminacyjnej pozwala na dobrą organizację procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz umożliwia przestrzeganie zasad higieny nauczania i uczenia się w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia.

Organizacja procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia, w tym prawidłowość określenia czasu przeznaczonego na sprawdzanie i ocenę oraz przestrzeganie zasad higieny nauczania i uczenia się w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia, w tym w szczególności w sesji egzaminacyjnej, nie budzi zastrzeżeń i sprzyja osiągnięciu przez studenta zakładanych celów i efektów kształcenia.

Uczelnia podejmuje się analizy odsiewu studentów. Najczęstszą przyczyną jest niezaliczenie pierwszego semestru (11 osób). W późniejszych semestrach odsiew jest minimalny (łącznie 5 osób). Osoby, które zostają skreślone z powodu niezłożenia pracy dyplomowej, mogą wznowić studia, ale muszą liczyć się z koniecznością zaliczenia różnic programowych wynikających ze zmian w programie kształcenia.

Uczelnia ocenia przydatność osiągniętych efektów kształcenia na rynku pracy lub w dalszej edukacji. Monitoring losów absolwentów jest prowadzony przez Biuro ds. Jakości Kształcenia SWPW. Absolwenci wysoko oceniają uzyskane dzięki studiom kompetencje społeczne, a zdecydowanie niżej kompetencje dotyczące wiedzy kierunkowej, praktycznych umiejętności zawodowych, umiejętności kierowania ludźmi oraz znajomość języków obcych. Na podstawie *Zarządzenia Nr 41/2016 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie w sprawie składania przez studentów wniosków i skarg*

oraz trybu ich rozpatrywania w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku a także Zarządzenia Nr 17/2016 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 1 maja 2016 roku w sprawie kontroli prac dyplomowych oraz funkcjonowania Regulaminu antyplagiatowego w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku w Wydziale przewidziane są właściwe procedury, ustalające zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem (np. ściąganie na egzaminie).

### 2.3

Rekrutacja na studia I stopnia na kierunku „pedagogika” oparta jest na zapisach zawartych z właściwym wyprzedzeniem w corocznych uchwałach Senatu (przykładowo rekrutację na rok akademicki 2017/18 reguluje *Uchwała nr 02/2016 Senatu Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 30 maja 2016 r.*), zamieszczonych na stronie internetowej uczelni. Jednostka rekrutuje kandydatów na zasadach wywiedzionych z ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym z 27.07.2005 r.* Wstęp na uczelnię zapewnia równe szanse w dostępie do studiów w kontekście płci, narodowości i niepełnosprawności, podstawą przyjęcia jest świadectwo dojrzałości oraz elektroniczna rejestracja. Zasady i procedury oraz tryb rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku i poziomie kształcenia, a niebudzące zastrzeżeń kryteria należy uznać za przejrzyste, a kandydatom bezstronność. Uczelnia nie prowadzi działań mających na celu doskonalenie zasad rekrutacji kandydatów podejmowanych na podstawie wyników monitorowania i oceny progresji studentów, choć Władze deklarują przeciwdziałanie tzw. negatywnemu wyborowi studiów u kandydatów. Jednak biorąc pod uwagę odsiew studentów na I roku, jak również brak określenia przy rekrutacji przedmiotów objętych postępowaniem kwalifikacyjnym, należy stwierdzić, iż zasady rekrutacji przy doborze kandydatów na studia w procesie kwalifikacyjnym mogą nie zapewniać poprawnego doboru kandydatów na ocenianym kierunku.

Informacja o studiach jest ogólnodostępna, rzetelna, kompletna i aktualna (co zostało stwierdzone na podstawie przeglądu oferty studiów i procedur rekrutacyjnych, mieszczących się na stronie internetowej Uczelni). Uczelnia podjęła działania marketingowe, popularyzatorskie mające na celu zainteresowanie studentów specyfiką studiów na profilu praktycznym (świadczy o tym m.in. przede wszystkim aktywna i przyjazna kandydatom strona internetowa, wskazująca na charakter studiów).

Ponowne przyjęcie, powroty studentów na studia zasady zaliczania kolejnych etapów studiów oraz zasady dyplomowania regulują zapisy *Regulaminu Studiów w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku*, będące uszczegółowieniem Regulaminu Studiów i nie budzą zastrzeżeń ZO. Należy je ocenić jako adekwatne do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, specyfiki kierunku i specjalności oraz kwalifikacji uzyskiwanych w wyniku jego ukończenia, a także powiązane z zakładanymi efektami kształcenia, trafnie identyfikujące efekty kształcenia, profil kwalifikacji uzyskanych przez przyszłego absolwenta. Na podstawie *Uchwały nr 08/2015 Senatu Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i tryby działania komisji weryfikującej efekty uczenia się w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku* w Wydziale przewidziano szczegółowe, trafne, rzetelne procedury związane z możliwością potwierdzania i efektów kształcenia

zyskanych poza systemem studiów.

Należy wskazać, o czym wspomniano wyżej, na trafność zaprojektowanych zasad dyplomowania w powiązaniu z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku, poziomem kształcenia. Na podstawie rozmów z kadrą, władzami Uczelni i analizy sylabusów należy domniemywać, iż zasady te (których wdrożenie będzie miało miejsce w latach późniejszych) dobrze profilują praktyczny profil kształcenia, koncentrując się na praktycznych umiejętnościach studentów, angażowaniu ich w zadania o charakterze projektów i prace badawczo-rozwojowe. Pracownicy Uczelni deklarują także współudział studentów w pracach badawczych na razie w ramach prac etapowych, jednak zauważają, że ze względu na specyfikę procesu kształcenia (studia niestacjonarne), studenci w bardzo nieznacznym stopniu są zainteresowani podejmowaniem prac tego typu.

Uczelnia ocenia przydatność osiągniętych efektów kształcenia na rynku pracy lub w dalszej edukacji. Monitoring losów absolwentów jest prowadzony przez Biuro ds. Jakości Kształcenia SWPW w Płocku. Absolwenci wysoko oceniają uzyskane dzięki studiom kompetencje społeczne, a zdecydowanie niżej kompetencje dotyczące wiedzy kierunkowej, praktycznych umiejętności zawodowych, umiejętności kierowania ludźmi oraz znajomość języków obcych. Na podstawie *Zarządzenia Nr 41/2016 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie w sprawie składania przez studentów wniosków i skarg oraz trybu ich rozpatrywania w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku* a także *Zarządzenia Nr 17/2016 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 1 maja 2016 r. w sprawie kontroli prac dyplomowych oraz funkcjonowania Regulaminu antyplagiatowego w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku* w Wydziale przewidziane są właściwe procedury, ustalające zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem (np. ściąganie na egzaminie).

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

1. Analiza programów i planów studiów, modułów oraz sylabusów („kart przedmiotów”) przedmiotów daje podstawy do stwierdzenia, iż studenci kierunku „pedagogika” zdobędą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne umożliwiające realizację zadań określonych w sylwetce absolwenta kwalifikacji. Liczby godzin realizowanych w poszczególnych formach umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia i właściwe uwzględnia specyfikę profilu praktycznego. Dobór treści kształcenia nie budzi zastrzeżeń, tak w przypadku programów kształcenia, jak i poszczególnych przedmiotów.

**Silną stroną** studiów w jednostce jest właściwa sekwencja przedmiotów w poszczególnych modułach i semestrach oraz czas trwania kształcenia, który daje studentom realną możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Treści kształcenia są spójne z założonymi efektami kształcenia, a także uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie pedagogiki.

**Słabą stroną** jest brak racjonalnego rozłożenia efektów kształcenia przy niektórych przedmiotach.

2. Należy stwierdzić, iż na specjalności pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna spełnione są standardy kształcenia nauczycieli (*Rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie*

*standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U. z 2012 r., poz. 131).*

3. Nie ma zastrzeżeń dotyczących form organizacyjnych trwania procesu kształcenia w ocenianej jednostce. Jest on wystarczający do osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia oraz zgodny z przepisami nadrzędnymi. Umożliwia realizację treści programowych i efektów kształcenia, uwzględnia nakład pracy własnej studenta uwzględniony w przypisanej przedmiotom wartości punktów ECTS.

Za **silną stronę** można uznać fakt, iż Wydział w znacznym stopniu zapewnia studentom kierunku „pedagogika” elastyczność w doborze modułów kształcenia, w wymiarze większym niż 30% liczby punktów ECTS. Punktacja ECTS, w szczególności sposób przydzielania punktów poszczególnym przedmiotom kształcenia nie budzi zastrzeżeń, jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Stosowane metody i formy pracy właściwie przygotowują studentów do samodzielnego uczenia się.

Za **słabą stronę** należy przyjąć fakt, iż na ocenianym kierunku nie prowadzi się zajęć w językach obcych. Brak także zajęć skierowanych do studentów zagranicznych lub prowadzonych przez zagranicznych wykładowców lub we współpracy z zagranicznymi instytucjami.

**Mocną stroną** kształcenia na kierunku „pedagogika” jest posiadanie przyuczelnianej szkoły, umożliwiającej weryfikację i doskonalenie koncepcji kształcenia w tym praktycznych efektów kształcenia.

4. Dobór form i metod kształcenia funkcjonujących na kierunku „pedagogika” w Wydziale Pedagogicznym w Filii SWPW w Wyszku umożliwia zdobycie wiedzy i jej pogłębianie (szczególnie dotyczy to przedmiotów z bloku podstawowego), a przede wszystkim opanowanie praktycznych umiejętności (określonych w efektach kształcenia) w tym kompetencji społecznych.

**Mocną stroną** są prezentowane w sylabusach i stosowane przez nauczycieli metody dydaktyczne, które dają możliwość osiągnięcia zaprojektowanych efektów kształcenia dla profilu praktycznego.

5. Właściwie sformułowano wymagania dotyczące metod weryfikacji efektów kształcenia w ramach realizacji praktyk, dobrano miejsca praktyki oraz zapewniono właściwą organizację procesu kształcenia w tym zakresie. Również ilość godzin praktyk oraz ich formy organizacyjne są zgodne z profilem praktycznym oraz standardami kwalifikacji uprawniającymi do wykonywania zawodu nauczyciela.

6. Jednostka stosuje dobrze przemyślany system weryfikacji efektów kształcenia, tak w przypadku efektów specjalnościowych realizowanych na poszczególnych przedmiotach, jak i związanych z procesem dyplomowania (zaplanowany w odniesieniu do przyszłych prac dyplomowych na profilu praktycznym). Zasady i wymagania w tym zakresie są jawne, przejrzyste, ogólnie dostępne w szeregu dokumentach, do których mają dostęp wszyscy zainteresowani. System zapewnia porównywalność wyników sprawdzania i oceniania założonych efektów w odniesieniu do etapowej weryfikacji.

7. Za właściwy pod względem organizacyjnym i zgodny z przepisami można uznać system monitorowania efektów kształcenia osiąganych przez studentów na podstawie wykorzystywania KNO.

8. W jednostce dobrze zorganizowano weryfikację efektów związanych z praktyką, co skutkuje ułatwieniem studentom odnalezienia się na rynku pracy. Nie ma zastrzeżeń do ich realizacji.

**Słabą stroną** jest proces weryfikowania efektów częściowych, który choć proceduralnie należy ocenić pozytywnie, w praktyce nie zawsze spełnia swoje zamierzenia, gdyż jest często prowadzony i dokumentowany bardzo niestarannie.

9. Przyjęte kryteria i zasady rekrutacji na studia na kierunku „pedagogika” są w pełni zgodne z wymaganiami zawartymi w dokumentach prawnych oraz zapewniają równe szanse w dostępie do studiów w kontekście płci, narodowości i niepełnosprawności. Biorąc pod uwagę odsiew studentów na I roku, jak również brak określenia przy rekrutacji przedmiotów objętych postępowaniem kwalifikacyjnym, należy stwierdzić, iż zasady rekrutacji przy doborze kandydatów na studia w procesie kwalifikacyjnym mogą nie zapewniać właściwej selekcji i doboru kandydatów na ocenianym kierunku, co stanowi niewątpliwie **słabą stroną procesu rekrutacji**.

10. Uczelnia przyjęła właściwe rozwiązania umożliwiające identyfikację efektów uczenia się poza systemem studiów w warunkach przestrzegania przepisów ustawy PSW, art. 170e-170g.

11. Podczas wizytacji do ZO nie zgłoszono problemów w odniesieniu do warunków równego traktowania studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów kształcenia, a analizowane dokumenty potwierdzają przestrzeganie zasady bezstronności i przejrzystości tego procesu.

12. Z sylabusów wynika, że spełnione są wytyczne 25 – 30 godz./1 pkt. ECTS, jako miary średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia. Należy jednak zauważyć, iż znaczna liczba punktów ECTS przeznaczona jest na samodzielną pracę studenta.

13. Metody weryfikacji efektów kształcenia są zazwyczaj trafnie dobrane do zakładanych efektów kształcenia, dając możliwość oceny stopnia ich osiągnięcia przez studentów.

14. Stwierdzono uchybienia w procedurze i praktyce procesu dyplomowania (odnoszące się głównie do procesu przygotowania prac dyplomowych jednakże realizowanych na profilu ogólnoakademickim, który nie był podstawą oceny; posiadają one liczne błędy metodologiczne), choć jego zasady wskazują na spójną koncepcję działań w tym zakresie.

### **Dobre praktyki**

1. Mnogość inicjatyw aktywizujących formalne i pozaformalne uczenie się studentów (np. Uniwersytet Dziecięcy, projekty „Wzajemnie Potrzebni”).

### **Zalecenia**

1. Uczelnia powinna podjąć działania sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia - wprowadzić zajęcia w językach obcych, skierowane do studentów zagranicznych lub prowadzonych przez zagranicznych wykładowców lub we współpracy z zagranicznymi instytucjami.

2. Jednostka winna dokonać racjonalnego rozłożenia efektów kształcenia przy przedmiotach.

3. Należy zniwelować dysproporcje między godzinami kontaktowymi, a godzinami przeznaczonymi na pracę własną studenta.

4. Ze względu na niewielką liczbę studentów i deklarowaną przez kadrę formę kontaktu ze studentami należy zwiększyć częstotliwość metod weryfikacji w bliskim kontakcie ze studentami (egzaminy ustne) i form aktywizujących zaangażowanie (np. projekt), a nie tylko prace pisemne.

5. Należy uzupełnić dokumentację (sylabusy) o kryteria weryfikacji efektów częściowych adekwatnie do rodzaju zajęć np. w sposób opisowy gdy zaliczenie odbywa się w sposób ustny

lub pisemny w postaci pytań otwartych lub też kryteria mają charakter liczbowy (procentowy), gdy zaliczenie odbywa się w postaci testu złożonego z pytań zamkniętych.

6. Należy przestrzegać obligatoryjnej obecności studentów na wszystkich godzinach kontaktowych z wykładowcą (także w czasie wykładów).

7. Należy określić w uczelnianych regulacjach rekrutacyjnych, kryteria określić przedmioty objęte postępowaniem kwalifikacyjnym dla kandydatów legitymujących się świadectwem dojrzałości.

8. Ze względu na nieadekwatne oceny i uchybienia w procesie dyplomowania, należy rozważyć, czy recenzentem prac dyplomowych w przypadku, gdy promotorem jest pracownik ze stopniem doktora, był samodzielny pracownik naukowy.

### **Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia**

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3**

##### **3.1**

Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku został wprowadzony Zarządzeniem Nr 24/2007 Rektora Uczelni z dnia 26 września 2007 r. System składa się z otwartego katalogu Uchwał Senatu Uczelni, które podlegają ciągłej weryfikacji, modernizacji i uaktualnianiu, a zostały podjęte w sprawie: ustalenia głównych kierunków działalności SWPW; Misji i Strategii Uczelni; wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uczelni w zakresie planów studiów i programów kształcenia; zmian w Regulaminie Studiów w Uczelni; określenia nazw kierunków studiów, poziomów kształcenia, form studiów, poziomów kształcenia, form studiów, profili kształcenia oraz przyporządkowania kierunków studiów prowadzonych w Uczelni; określenia opisu efektów kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych w Uczelni; zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikującej efekty uczenia się w Uczelni; Regulaminu Zarządzania prawami własności intelektualnej oraz komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych w Uczelni. Dziekani Wydziałów powołują wydziałowych pełnomocników ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na podległych im Wydziałach w celu implementacji i dostosowania przepisów ogólnouczelnianych do potrzeb Wydziałów.

Podjęta przez Senat Uczelni Uchwała nr 02/2017 z 24 kwietnia 2017 roku w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uczelni w zakresie planów studiów i programów kształcenia opisuje proces ewaluacji i doskonalenia programów kształcenia. Wydział prowadzący kierunek studiów uwzględnia w programie studiów wnioski z analizy zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów. W trakcie roku akademickiego dziekan wydziału, wspomagany przez wydziałowy zespół ds. jakości kształcenia oraz Biuro ds. Jakości Kształcenia,

monitoruje realizację programu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, korzystając z metod i narzędzi określonych w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia. Dziekan dokonuje również bieżącej analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy oraz wynikami monitoringu karier zawodowych absolwentów. Na koniec roku akademickiego Dziekan po zasięgnięciu opinii nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz opinii nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego, przedkłada Radzie Wydziału ocenę realizacji zakładanych efektów kształcenia, która stanowi podstawę doskonalenia programu kształcenia. Ocena uzyskania efektów kształcenia wraz z ewentualnymi decyzjami dotyczącymi modyfikacji programu kształcenia, jest przekazywana Rektorowi i omawiana w trakcie posiedzenia Senatu Uczelni poświęconego jakości kształcenia. W celu doskonalenia programu kształcenia Rada Wydziału może dokonać zmian w programie kształcenia: zajęć, za które student może uzyskać łącznie do 50% punktów ECTS, określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu tego uprawnienia; łącznie do 30% ogólnej liczby zakładanych efektów kształcenia określonych przez Senat Uczelni aktualnych na dzień wydania wyżej wspomnianej decyzji; treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, doświadczenia praktyczne oraz zmiany w przepisach powszechnie obowiązujących; form i metod prowadzenia zajęć.

Interesariusze wewnętrzni biorą udział w projektowaniu programu kształcenia poprzez udział w posiedzeniach Senatu Uczelni, Rady Wydziału Pedagogicznego oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Na poziomie centralnym powołano Biuro ds. Jakości Kształcenia, które funkcjonuje w siedzibie Uczelni w Płocku. Biuro opracowuje szereg dokumentów (raporty, sprawozdania, analizy) dotyczących następujących zagadnień: ocena zajęć konwersatoryjnych; wyniki kontroli prac dyplomowych w systemie plagiat.pl; ocena uzasadnienia przedmiotów programie studiów na konkretnym kierunku; ocena liczby godzin zajęć dydaktycznych; badania realizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych metodą *blended-learning*; weryfikacja uzyskania zakładanych efektów kształcenia; nakład pracy własnej studentów; ocena uzyskania efektów kształcenia przez studentów; ocena uczelni przez studentów składających pracę dyplomową w danym roku akademickim; ocena pracowników administracyjnych. Wszystkie wyżej wymienione dokumenty są przekazywane dziekanom właściwych wydziałów. Biuro opracowało *Sprawozdanie z oceny realizacji zajęć dydaktycznych dokonanej przez studentów w semestrze zimowym 2017/2018*. Celem prowadzonej oceny było monitorowanie jakości realizowanych na uczelni zajęć dydaktycznych ukierunkowane na doskonalenie jakości kształcenia, w tym na identyfikowanie mocnych i słabych stron procesu kształcenia oraz na prowadzenie polityki kadrowej. Ocena realizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w sposób tradycyjny przeprowadzona została przy użyciu kwestionariusza ankiety. Kwestionariusze ankiet wypełniają studenci w obecności pracownika Biura ds. Jakości Kształcenia. Zastosowano podział na ocenę globalną, ocenę regionalną (miasta), oceny kierunkowe, ocena według kryterium stopnia studiów. Badane obszary to: zapoznanie studentów z wymogami realizacji przedmiotu, punktualność prowadzenia zajęć, wpływ zajęć na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne studentów, sposób

przekazywania treści, atmosfera na zajęciach. Wyniki badań zostały przekazane dziekanom wydziałów.

Kolejny dokument powstały w Biurze ds. Jakości Kształcenia to *Sprawozdanie z oceny realizacji zajęć dydaktycznych dokonanej przez studentów w semestrze letnim 2016/2017*. Studenci odpowiadali na pytania odnośnie procesu kształcenia – „Co podobało ci się w zajęciach?”, „Czego zabrakło?”, „Co można poprawić?”. Wyniki przeprowadzonej oceny prowadzą się do wartości współczynnika NPS (Net Promoter Score) określającego satysfakcję studentów w realizacji zajęć dydaktycznych oraz rekomendację przedmiotu innym osobom w skali -100 do +100 (wartość powyżej 0 uważane są za dobre, a powyżej 50 - za bardzo dobre). Do oceny realizacji zajęć dydaktycznych po raz pierwszy wykorzystano współczynnik Net Promoter Score (NPS) opracowany przez Fredericka F. Reichhelda, który służy do badania pomiaru lojalności klientów. NPS bazuje na odpowiedzi na pytanie „Jak bardzo prawdopodobne jest, że polecisz markę X swojemu znajomemu?”. Natomiast w tym przypadku – „Na ile poleciłbyś przedmiot innym studentom” *Luka kompetencyjna absolwentów kierunku "pedagogika"* - studenci odpowiadają na pytania dotyczące oczekiwań pracodawców w stosunku do pracujących respondentów.

Absolwenci określali, jakich kompetencji wymagają od nich pracodawcy, odpowiadając na pytanie – „Wykorzystania czego wymaga od Pana obecna praca zawodowa?”. Do wyboru przedstawiono następujące propozycje: np. wiedza ogólna, kierunkowa, praktyczne umiejętności, znajomość języków, umiejętności, podejmowanie decyzji, zaangażowanie w pracę, kierowanie ludźmi.

Na podstawie Zarządzenia nr 52/2012 Rektora Uczelni rozpoczęto prowadzenie badania *Udział interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia programów kształcenia*. Zaś od roku akademickiego 2013/2014 na podstawie Zarządzenia nr 05/2013 Rektora Uczelni zainicjowano dokonywanie *Oceny pracowników naukowo-dydaktycznych*. Na podstawie Raportów sporządzonych przez Biuro dotyczących wyników kontroli prac dyplomowych w systemie plagiat.pl za rok 2017 stwierdzono, że ogólne wyniki są bardzo dobre. Znalazło to swój wyraz w słowach uznania przekazanych promotorom prac w trakcie trwania Rady Wydziału Pedagogicznego SWPW w Filii w Wyszku z dnia 3 października 2017 r. Inaczej stało się po publikacji wyników innych raportów Biura ds. Jakości Kształcenia. Wykazały one bardzo wysokie oceny jakie uzyskali studenci w Filii w Wyszku. Dziekan zaapelował na Radzie Wydziału w dniu 3 października 2017 roku o wyznaczenie (jeśli to możliwe) ściślejszych i ostrzejszych kryteriów oceny studentów. Natomiast na podstawie raportu dotyczącego aktualnej sytuacji zawodowej i planów edukacyjnych absolwentów kończących studia w latach 2016/2017 stwierdzono, że zdecydowana większość studentów studiów pierwszego stopnia pracuje zawodowo.

W skład Uczelnianej komisji ds. systemu zapewniania jakości kształcenia w SWPW wchodzi przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych - prorektor ds. dydaktyki, dziekani wydziałów, przedstawiciele Biura ds. Jakości Kształcenia, przedstawiciel Biura Karier Zawodowych. W trakcie posiedzeń uczelnianej komisji omawiano zmiany w zarządzeniach stanowiących strukturę uczelnianego systemu, wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uczelni w zakresie planów studiów i programów kształcenia, dyskutowano nad kształtem opisu efektów kształcenia, oraz praktykach współpracy z przemysłem.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia zajmuje się bieżącym monitorowaniem programu kształcenia. Komisja dokonuje analizy funkcjonowania systemu jakości kształcenia na Wydziale Pedagogicznym Filii w Wyszku. Do jej zadań należy również analiza wyników badań dostarczanych przez Biuro ds. Jakości Kształcenia (realizacja zajęć dydaktycznych, oceny uzyskania efektów kształcenia, nakładu pracy własnej studentów, oceny liczby godzin zajęć dydaktycznych, ogólnej oceny uczelni, aktualnej sytuacji zawodowej i planów edukacyjnych, badania losów absolwentów). Wyniki przeprowadzonej analizy i wnioski z niej płynące służą rekomendowaniu uzasadnionych zmian, dotyczących m. in. treści programowych, form i metod kształcenia, metod oceniania czy przypisanych poszczególnym przedmiotom punktów ECTS. Rekomendacje te Komisja przedstawia Radzie Wydziału. Stanowią one podstawę zmian wprowadzanych w programie kształcenia i omawiane są na corocznym posiedzeniu Senatu, dotyczącym jakości kształcenia. Wdrożony w bieżącym roku akademickim profil praktyczny na Wydziale Pedagogicznym jest efektem rekomendacji Komisji.

Na podstawie raportu Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia „*Efekty kształcenia przedmiotów realizowanych w semestrze zimowym 2015/2016*” Rada Wydziału podjęła działania korygujące w przypadku dwóch przedmiotów: *Emisja głosu* - zwiększenie ilości ćwiczeń przygotowujących do zajęć, *Filozofia i kultura języka* - należy rozważyć inną formułę przygotowania studenta do zajęć np. w formie prezentacji wybranego tekstu lub dyskusję nad kilkoma tekstami.

Rada Wydziału Pedagogicznego Filii w Wyszku w trakcie swoich posiedzeń omawia m. in. system jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” wraz z raportami jego dotyczącymi; przeprowadzone hospitacje w semestrze 2017/2018 oraz przedstawia plan przyszłych hospitacji; zatwierdza rozkład zajęć na kolejne semestry danego roku akademickiego. Na wniosek Dziekana Rada Wydziału podjęła Uchwałę nr 7/2016 z dnia 30 września 2016 r., na podstawie której zatwierdziła temat wykładu monograficznego realizowanego w semestrze V i VI *Wychowanie a role płciowe*. Kolejną Uchwałą nr 6/2017 z 3 października 2017 r., zatwierdziła wykład monograficzny realizowany na semestrze V i VI *Aktywizacja uczniów w procesie dydaktycznym*. Podobna sytuacja dotyczyła realizowanego na semestrze I studiów pierwszego stopnia przedmiot do wyboru – wzmacniającego rozwój kompetencji „miękkich”: *Praca w zespole*.

Natomiast Uchwałą nr 3/2016 z dnia 30 września 2016 r. Rada Wydziału postanowiła, iż od roku akademickiego 2016/2017 przedmiotem z obszaru nauk humanistycznych lub społecznych na semestrze I studiów pierwszego stopnia będzie przedmiot *Wprowadzenie do filozofii*.

Mimo, że w mijających latach akademickich studiujący wysoko ocenili pracę wykładowców, a treści merytoryczne przekazywane w ramach zajęć zostały wysoko ocenione przez interesariuszy zewnętrznych - Rada Wydziału podjęła decyzję o wprowadzeniu niewielkiej zmiany: zmniejszono liczbę godzin przeznaczonych na realizację przedmiotu *Filozofia i kultura języka*, a pozostałą część czasu przeznaczono na przedmiot *Statystyka w badaniach pedagogicznych*. W związku z brakiem staranności odnośnie zawartości merytorycznej (nie uwypuklono w dwóch pracach zagadnień związanych z pedagogiką wczesnoszkolną) i nadzorem profesorskim dwóch osób, Rada Wydziału wprowadziła zalecenia by temat pracy oraz jej zawartość merytoryczna była dodatkowo konsultowana na każdym etapie pisania pracy.

Zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich podlegają hospitacji, a na temat wykładowców i prowadzonych przez nich zajęć, studenci formułują swoje opinie wypełniając

ankiety. W wyniku przeprowadzonych hospitacji stwierdzono wysoki poziom profesjonalizmu i przygotowania się pracowników naukowych do zajęć oraz wysoką frekwencję studentów na zajęciach. Nie stwierdzono uchybień w zakresie wymogów formalnych. W tej sytuacji prowadzenie systemowych działań doskonalących sprowadziło się do omówienia wyników z prowadzonych hospitacji na spotkaniach z pracownikami naukowo-dydaktycznymi. W związku z tym Rada Wydziału nie widzi konieczności wdrażania działań korygujących. Natomiast sami nauczyciele akademicki sugerowali wprowadzenie do planów studiów nowych przedmiotów, np.: *Podstawy programowania w nauczaniu* – ze względu na zapisy nowej podstawy programowej dla klas I-III (na studiach pierwszego stopnia na specjalności Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne), *Alternatywne i wspomagające formy komunikacji* – ze względu na zapisy nowego rozporządzenia o pomocy psychologiczno-pedagogicznej, *Metody rozwijania zainteresowań* – z uwagi na dużą wagę profilaktyczną (na studiach pierwszego stopnia na wielu specjalnościach). Wnioskowali o przesunięcie przedmiotów specjalnościowych z ostatnich semestrów na wcześniejsze lata nauki, co ułatwi przygotowywanie pracy dyplomowej. Zasugerowali poszerzenie treści przedmiotu *Metodyka edukacji technicznej w przedszkolu i szkole* o zagadnienia dotyczące edukacji informatycznej. Treści zostały uwzględnione w programie i dokonano zmiany nazwy przedmiotu na: *Metodyka edukacji technicznej i informatyczna w przedszkolu i szkole*. Zasugerowali poszerzenie treści przedmiotu *Metodyka edukacji zdrowotnej w przedszkolu i szkole* o zagadnienia związane z metodyką wychowania fizycznego. Treści przedmiotu zostały poszerzone i dokonano zmiany nazwy przedmiotu na: *Metodyka edukacji zdrowotnej i wychowania fizycznego w przedszkolu i szkole*.

Wykładowcy mają wpływ na zmianę formy prowadzenia zajęć, np. z tradycyjnej na e-learningową, jak również na zmiany w doborze treści kształcenia, dobór literatury, metod sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia, stosowanych metod. Wszystkie postulowane przez nauczycieli akademickich zmiany uwzględniono w programach i planach studiów obowiązujących od roku akademickiego 2017/2018. Po zakończeniu danego roku akademickiego sporządzane są raporty indywidualne dotyczące zajęć prowadzonych przez poszczególnych wykładowców. Zawarta w nich jest informacja o ocenach i opiniach studentów na temat zajęć i ich prowadzącego. Przewidziano w nich miejsce na odniesienie się wykładowcy to treści raportu indywidualnego. Na podstawie tego raportu i wniosków z nich wypływających, Dziekan Wydziału może zwrócić się do ocenianego wykładowcy z wnioskiem o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie ewentualnych negatywnych zjawisk dotyczących jego zajęć.

Studenci kierunku „pedagogika” biorą aktywny udział w przygotowaniu i ocenie programu kształcenia wyrażając swoje opinie w co semestralnych badaniach ankietowych, wypełniając ankiety ewaluacyjne dotyczące nauczycieli akademickich i prowadzonych przez nich zajęć, oraz przez pracę swoich przedstawicieli w Senacie, Radzie Wydziału lub Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Jednym z głównych postulatów studentów było wprowadzenie do planu studiów w roku akademickim 2017/2018 większej liczby godzin zajęć praktycznych, ćwiczeń praktycznych umożliwiających nabycie umiejętności zawodowych. W kartach przedmiotów następujących przedmiotów wprowadzono zmiany: *Filozofia społeczna z elementami etyki i estetyki* – realizowano zajęcia w czasie 16 godz. – obecnie zmniejszono liczbę godzin do 8; *Filozofia i kultura języka* realizowany był w wymiarze 16 godzin wykładu, obecnie zrezygnowano z czysto teoretycznych treści z zakresu filozofii, przedmiot nosi nazwę *Kultura*

*języka* i jest realizowany w wymiarze 8 godz. wykładu i 8 godz. konwersatorium; *Środowisko i otoczenie społeczne* realizowany był jako wykład trwający 16 godzin, obecnie jest to 8 godzin wykładu i 8 godzin ćwiczeń; *Diagnoza i terapia społeczno-wychowawcza* – było 16 godz. wykładu, obecnie 8 godz. wykładu i 8 godz. ćwiczeń lub warsztatów; *Wprowadzenie do pedagogiki* realizowane było w formie wykładu trwającego 16 godzin, obecnie jest to 8 godz. wykładu i 8 godzin konwersatorium; *Wprowadzenie do socjologii* – było 16 godz. wykładu, obecnie 8 godz. wykładu i 8 godz. konwersatorium; *Wprowadzenie do filozofii* – było 16 godz. wykładu, obecnie 8 godz. wykładu i 8 godz. konwersatorium; w przypadku *Podstaw dydaktyki ogólnej*, który to przedmiot realizowany był na wykładzie i ćwiczeniach dokonano zmiany formy realizacji zajęć i dodano projekt; *Biomedyczne podstawy wychowania* – było 16 godz. wykładu, obecnie 8 godz. wykładu i 8 godz. konwersatorium; *Komputery i media w edukacji* – było 16 godz. wykładu, obecnie 8 godz. wykładu i 8 godz. zajęć realizowanych jako projekt. (Zajęcia te i modyfikacja formy ich realizacji wynikają bezpośrednio z danych zawartych we wspomnianym wyżej raporcie pt.: *Luka kompetencyjna absolwentów kierunku Pedagogika*, wydany - czerwiec 2017 roku).

W planie studiów na rok akademicki 2017/2018 przedmiot *Podstawy wychowania* (istniał wcześniej pod nazwą *Teoretyczne podstawy wychowania*) został zmodyfikowany. Treści czysto teoretyczne zostały ograniczone. Wcześniej prowadzony był jako 16 godzinny wykład – obecnie to 8 godz. wykładu i 8 godz. konwersatorium. Podobna sytuacja dotyczyła przedmiotu *Historia myśli pedagogicznej* - wprowadzono zmiany w karcie przedmiotu, było 16 godz. wykładu, obecnie 8 godz. wykładu i 8 godz. konwersatorium.

Studenci zgłosili postulat zwiększenia liczby godzin zajęć praktycznych z nauki pisania planów, programów nauczania, wpisów do dzienników, prowadzenia dzienników przedszkolnych i szkolnych. Po tych uwagach w karcie przedmiotu Projekt (PO1, PO2) dokonano zmiany formy prowadzenia zajęć na projekt. Podsumowując wyżej wspomniane zmiany można stwierdzić, że w obszarze przedmiotów podstawowych było realizowanych 160 godz. wykładów i 16 godz. ćwiczeń. Obecnie, po przejściu na profil praktyczny w obszarze przedmiotów podstawowych jest realizowanych 96 godz. wykładów i 72 godz. w formie praktycznej - w tym 40 godz. konwersatoriów i 32 godz. ćwiczeń lub warsztatów. W obszarze przedmiotów podstawowych o 40% zmniejszyła się liczba godzin wykładów i 4,5 razy zwiększyła się liczba godzin zajęć prowadzonych przy pomocy form praktycznych. W obszarze przedmiotów kierunkowych było realizowanych 240 godz. wykładów i 88 godz. ćwiczeń. Obecnie w obszarze przedmiotów kierunkowych jest realizowanych 160 godz. wykładów i 144 godz. zajęć praktycznych – w tym 48 godz. konwersatoriów, 72 godz. ćwiczeń i 24 godz. projektów. W obszarze przedmiotów kierunkowych o 33% zmniejszyła się liczba godzin wykładów i o 63% zwiększyła się liczba godzin zajęć praktycznych, aktywizujących. Jeszcze inny obraz zmian daje uwzględnienie, realizowanych na studiach I stopnia specjalności. W ramach *Edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego* zwiększono liczbę przedmiotów o 3, liczbę godzin z 288 do 336 a liczbę godzin realizowanych w formie praktycznej z 128 do 240. Oznacza to, że obecnie odbywa się o 37% więcej zajęć realizowanych w formach aktywizujących, praktycznych. W ramach specjalności *opiekuńczo- wychowawczej* liczba przedmiotów zwiększyła się o 2, liczba godzin z 288 do 328, a liczbę godzin realizowanych w formie praktycznej z 96 do 216. Obecnie na tej specjalności realizujemy 128% więcej zajęć prowadzonych w formie praktycznej.

Na podstawie Raportów sporządzonych przez Biuro ds. Jakości Kształcenia dotyczących nakładu pracy studentów poświęconego na realizację poszczególnych przedmiotów w związku z opiniami studentów, iż nakład ich pracy jest zbyt duży na realizację kursu e-learningowego *ABC studiowania* wykładowca dokonał zmniejszenia treści oraz dodał elementy rywalizacji angażujących studentów. Opinie formułowane przez studentów są analizowane przez Biuro ds. Jakości Kształcenia, które na ich podstawie tworzy raporty (*Raport nt. ogólnej oceny Uczelni dokonywanej przez studentów składających pracę dyplomową w roku 2016; Luka kompetencyjna absolwentów kierunku Pedagogika*), by następnie przekazać te do właściwej podstawowej jednostki organizacyjnej. Również samorząd studentów Wydziału Pedagogicznego Filii w Wyszku pożytywnie zaopiniowali projekt planów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na rok akademicki 2017/2018.

Interesariusze zewnętrzni są ważnym źródłem informacji o programie kształcenia i założonych efektach kształcenia oraz ich adekwatności do potrzeb rynku pracy. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego to m. in.: Zastępca Burmistrza Miasta Wyszku, Starostwo Powiatowe, Policja i Straż Miejska w Wyszku, Dom Pomocy Społecznej, Dyrektor Stowarzyszenia MONAR Ośrodka Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Wyszku, Dyrektor Zespołu Szkół w Wyszku (Gimnazjum nr 1 im. Polskich Mistrzów Olimpijskich, Szkoła Podstawowa nr 5 im. Żołnierzy Armii Krajowej), reprezentanci Polsko-Angielskiej Szkoły Podstawowej Akademia Ucznia w Wyszku, przedszkole niepubliczne, Dom Dziecka, Fundacja nad Brzegiem, poradnia psychologiczno-pedagogiczna. Przekazują oni swoje opinie o programie kształcenia w trakcie posiedzeń Rady Wydziału, jak również w sposób niesformalizowany spotykając się z władzami Wydziału poza murami uczelni. Interesariusze zewnętrzni wskazali, że niezbędne jest przesunięcie przedmiotów specjalnościowych z ostatnich semestrów na wcześniejsze lata nauki, co niezbędne jest przy realizacji praktyk. Wielokrotnie interesariusze zewnętrzni podkreślali konieczność przy okazji kontaktów dotyczących zaliczania praktyk studenckich. Zaproponowali nauczycielom akademickim współpracę w prowadzeniu badań naukowych i doskonalenia zawodowego w MONAR-ze w Wyszku, Zespole Szkół w Wyszku.

W ramach współpracy z Polsko-Angielską Szkołą Podstawową studenci prowadzą tam zajęcia, a jedna osoba została w niej zatrudniona. W programach i planach studiów obowiązujących od roku akademickiego 2017/2018 uwzględniono postulaty interesariuszy zewnętrznych, planuje się zaś współpracę z ww. instytucjami w zakresie przeprowadzania badań naukowych przez studentów i pracowników dydaktycznych Uczelni.

Losy zawodowe absolwentów kierunku „pedagogika” są monitorowane przez Biuro ds. Jakości Kształcenia. Monitorowanie przebiegało w trzech etapach będących jednocześnie obszarami badawczymi: ogólna ocena uczelni (w momencie składania pracy dyplomowej); aktualna sytuacja zawodowa oraz plany edukacyjne (przy odbiorze dyplomu); przebieg kariery zawodowej (rok oraz trzy lata po ukończeniu studiów). Badanie zostało przeprowadzone z wykorzystaniem metody sondażu diagnostycznego realizowanego z wykorzystaniem ankiety internetowej, która zawierała następujące części: aktualna sytuacja zawodowa na rynku pracy; poszukiwanie pracy i czynniki decydujące o podjęciu pracy; charakterystyka pracodawcy; wymagane kompetencje i czynniki decydujące o karierze zawodowej; dalsza edukacja po ukończeniu studiów; ocena uczelni. Absolwenci wysoko oceniają swoje kompetencje społeczne uzyskane w trakcie studiów. Nieco niżej oceniane są własne kompetencje dotyczące wiedzy

kierunkowej, praktycznych umiejętności zawodowych, umiejętności kierowania ludźmi oraz znajomość języków obcych. W przypadku tych dwóch ostatnich kompetencji – nie są one wymagane przez pracodawców, więc pomimo niskiej oceny nie występuje luka kompetencyjna. Największa luka kompetencyjna występuje w zakresie praktycznych umiejętności zawodowych. Właśnie na ten aspekt zwracali uwagę absolwenci. W związku z tym zwiększono nasycenie treści poszczególnych przedmiotów o treści, umiejętności i kompetencje najbardziej zbliżone do praktyki zawodowej. Biuro ds. Jakości Kształcenia przekazuje wyniki monitorowania wydziałowej komisji ds. oceny realizacji efektów kształcenia. Aby poprawić sytuację zawodową absolwentów, strategiczne działania są podejmowane na poziomie centralnym Uczelni, natomiast na Wydziałach oraz w Filiach działania doskonalące sprowadzają się do subtelnych zmian programów kształcenia i działalności dydaktycznej poszczególnych pracowników naukowo-dydaktycznych.

Przyjęte w Uczelni rozwiązania oraz efekty ich funkcjonowania pozwalają sądzić, że interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni mają wpływ na kształtowanie polityki jakości i biorą udział w projektowaniu efektów kształcenia.

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia nie jest jednak w pełni skuteczny, ponieważ nie zdiagnozował uchybień opisanych w innych częściach raportu np.: brak w minimum kadrowym przedstawiciela nauk humanistycznych, potrzeba unowocześnienia treści z pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Należy zwrócić także uwagę na brak systemowych rozwiązań w zakresie formułowania rekomendacji wynikających z prowadzonych badań ankietowych.

### 3.2

Ważnym źródłem informacji o procesie kształcenia na kierunku „pedagogika” jest strona internetowa Uczelni oraz zakładka Filii w Wyszkowie. Uczelniana strona internetowa jest bardzo rozbudowana z uwagi na liczbę kierunków studiów prowadzonych w siedzibie Uczelni w Płocku oraz w Filiach w Iławie i Wyszkowie. Strona zawiera kilka zakładek, które są rozbudowane o kolejne poziomy. Główne menu podzielono na trzy części: dla kandydatów, dla studentów, studia podyplomowe. Ponadto są informacje o Uczelni, jej Władzach, aktualnościach, warunkach rekrutacji i płatnościach. W przypadku Filii w Wyszkowie zamieszczono informację o prowadzonych tam kierunkach studiów, oferowanych specjalnościach, wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych, jakie nabędą studenci po ukończeniu określonego kierunku studiów, a także perspektywach zawodowych. Znalazła się tam również lista przedmiotów wykładanych na poszczególnych specjalnościach. Warto zamieścić w zakładce dotyczącej kierunku „pedagogika” plan studiów, efekty kształcenia oraz sylabusy.

Nauczyciele akademicy są zobowiązani, aby przed rozpoczęciem zajęć poinformować studentów, jakiego rodzaju wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabędą w ramach przedmiotu oraz, w jaki sposób będą one weryfikowane, treściach programowych przedmiotu, sposobie jego realizacji, wymaganiach dotyczących uzyskania pozytywnej oceny końcowej zgodnie z informacjami zawartymi w sylabusie przedmiotu.

Reasumując, strona internetowa Uczelni jest bardzo rozbudowana, zawiera szereg ważnych informacji, jednak warto zamieścić plan studiów, efekty kształcenia oraz sylabusy dotyczący kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonego w Filii w Wyszkowie.

## **Uzasadnienie**

Mocną stroną wewnętrznego systemu weryfikowania efektów kształcenia realizowanego w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku, Filia w Wyszku jest uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, który został wprowadzony Zarządzeniem Nr 24/2007 Rektora Uczelni z dnia 26 września 2007 r. System jest rozbudowany i bada różnorodne aspekty procesu kształcenia. Kontrolę i monitoring nad systemem sprawują Dziekani Wydziałów powołując wydziałowych pełnomocników ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na podległych im Wydziałach w celu implementacji i dostosowania przepisów ogólnouczelnianych do potrzeb Wydziałów. Uczelnia poza tym dzieli kompetencje w ramach systemu pomiędzy jednostki i osoby odpowiedzialne za konkretne zadania (ocena poszczególnych aspektów kształcenia prowadzona przez Radę Wydziału). Natomiast nad całością systemu, na poziomie centralnym powołano Biuro ds. Jakości Kształcenia, które funkcjonuje w siedzibie uczelni w Płocku. Biuro opracowuje szereg dokumentów dotyczących pracy w zakresie działań pro jakościowych w całej Uczelni. Wszystkie opracowane tam dokumenty są przekazywane dziekanom właściwych wydziałów. Biuro opracowało m.in. *Sprawozdanie z oceny realizacji zajęć dydaktycznych dokonanej przez studentów w semestrze zimowym 2017/2018* czy *Sprawozdanie z oceny realizacji zajęć dydaktycznych dokonanej przez studentów w semestrze letnim 2016/2017*.

W pracach nad systemem biorą udział także interesariusze wewnętrzni, którzy uczestniczą w posiedzeniach Senatu Uczelni, Rady Wydziału Pedagogicznego oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ich udział w pracach odbywa się na podstawie Zarządzenia nr 52/2012 Rektora Uczelni rozpoczęto prowadzenie badania *Udział interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia programów kształcenia*. Zaś od roku akademickiego 2013/2014 na podstawie Zarządzenia nr 05/2013 Rektora Uczelni zainicjowano dokonywanie *Oceny pracowników naukowo-dydaktycznych*.

Mocną stroną procesu weryfikacji efektów kształcenia jest także włączenie interesariuszy zewnętrznych. Stanowią oni liczną grupę, której celem jest weryfikacja informacji o programie kształcenia i założonych efektach kształcenia oraz ich adekwatności do potrzeb rynku pracy

Uczelnia prowadzi działania kontrolne prac dyplomowych w systemie plagiat.pl, a także monitoruje losy zawodowe absolwentów kierunku „pedagogika” (przez Biuro ds. Jakości Kształcenia).

Należy ocenić, że przyjęte przez Uczelnię rozwiązania w pełni realizują zamierzone cele dotyczące weryfikowania efektów kształcenia oraz kształtowania polityki jakości i biorą udział w projektowaniu efektów kształcenia.

Uczelnia prowadzi swoją stronę internetową, gromadzącą rozbudowane informacje na temat prowadzonego kierunku, tym samym zapewniając studentom i kandydatom dostęp do informacji. Słabą stroną jest brak informacji o planie studiów, realizowanych efektach kształcenia oraz brak zamieszczonych kart przedmiotów.

## **Dobre praktyki**

Brak.

## **Zalecenia**

1. Uczelnia powinna zamieścić na stronie internetowej plan studiów, efekty kształcenia oraz sylabusy dotyczące kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonego w Filii w Wyszkowie.
2. Należy opracować procedurę mającą na celu opracowanie rekomendacji wynikających z przeprowadzonych badań ankietowych (w zakresie ewaluacji zajęć, hospitacji, programu studiów itp.), uwzględniającą prezentację wyników grupom zainteresowanym (interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym).

## **Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia**

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

## **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4**

### **4.1**

Uczelnia do minimum kadrowego na ocenianym kierunku I stopnia zgłosiła do minimum kadrowego 8 osób. Chociaż należy wskazać na pewną nieścisłość danych odnoszących się do wykazu osób w minimum kadrowym. Otóż w Raporcie Samooceny wymieniono 8 osób, a w jednym z załączników do Raportu Samooceny wymieniono i szczegółowo opisano 24 osoby (w tym te 8 osób z Raportu Samooceny). Raport opracowany przez MNiSW uwzględnił jedynie 8 nauczycieli akademickich wymienionych w Raporcie Samooceny.

Podczas wizytacji ustalono jednak, że minimum kadrowe to niniejsze 8 osób. W skład minimum wchodzi: 2 profesorów, 1 dr hab. i 5 doktorów. Kwalifikacje osób z minimum kadrowego mieszają się w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. Dla wszystkich tych osób Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Zespół Oceniający do minimum kadrowego zaliczył wszystkie proponowane przez Uczelnię osoby. Z osób zaliczonych do minimum kadrowego wszyscy posiadają dorobek naukowy w dyscyplinie pedagogika. Ponadto sześć osób posiada istotne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, np. jako terapeuta w MONAR-ze, nauczyciel w systemie oświaty, dyrektor szkoły, dyrektor poradni psychologiczno-pedagogicznej czy też wizytator w Mazowieckim Kuratorium Oświaty w Warszawie. Jest to doświadczenie korespondujące z umiejętnościami wskazanymi w kierunkowych efektach kształcenia dla ocenianego kierunku.

Uczelnia jednak nie spełnia formalnego wymogu minimum kadrowego. W § 11 ust. 2 *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 roku poz. 1596* wskazano, że każdy obszar kształcenia, do którego przyporządkowano kierunek studiów powinien być reprezentowany w minimum kadrowym przez co najmniej jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy odpowiadającym temu obszarowi kształcenia. Uczelnia przypisała kierunek do dwóch obszarów, obszaru nauk społecznych (dyscyplin pedagogika, psychologia, socjologia) i obszaru nauk humanistycznych (filozofia, nauki o rodzinie) - na podstawie Uchwały nr 06/2017 Senatu Szkoły

Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z 30 czerwca 2017 roku w sprawie określenia nazw kierunków studiów, poziomów kształcenia, form studiów, profili kształcenia oraz przyporządkowania kierunków studiów prowadzonych w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku do obszarów kształcenia, dziecin nauki i dyscyplin naukowych.

W zgłoszonych i zaliczonych do minimum kadrowego znajdują się jednak przedstawiciele dyscypliny pedagogika z obszaru nauk społecznych. Brakuje przedstawiciela obszaru nauk humanistycznych. Należy stwierdzić zatem, iż Uczelnia nie spełnia wymogów Rozporządzenia o warunkach prowadzenia studiów dotyczących składu minimum kadrowego.

Na ocenianym kierunku zajęcia dydaktyczne prowadzi 24 wykładowców, z czego 15 zatrudnionych jest w Uczelni na podstawie umowy o pracę (w tym 14 jako podstawowym miejscu pracy), pozostała grupa nauczycieli zatrudniona jest na podstawie umów cywilnoprawnych.

Wykładowcy stanowiący minimum kadrowe oraz spoza minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy, a część z nich także doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, w tym w szczególności nauczycieli stanowiących minimum kadrowe, są zgodne z efektami i treściami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku. Natomiast kompetencje dydaktyczne nauczycieli należy ocenić pozytywnie. Metody dydaktyczne stosowane przez wykładowców są zazwyczaj zróżnicowane, korespondujące z rodzajem prowadzonych zajęć. Podczas przeprowadzanych hospitacji zajęć nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

#### 4.2

Obsada zajęć dydaktycznych nie budzi większych zastrzeżeń. Jednostka deklaruje w Raporcie Samooceny, iż podstawowymi kryteriami doboru kadry do konkretnych zajęć jest doświadczenie zawodowe uzyskane poza uczelnią, a także dorobek naukowy. Innym kryterium jest również dobór wykładowców biorąc pod uwagę ich publikacje, które winny być powiązane z prowadzonymi zajęciami. Niniejsze kryteria przy doborze zajęć dydaktycznych w większości przypadków są widoczne, co pozwala studentom na osiągnięcia zaprojektowanych efektów kształcenia. Można się jednak zastanawiać w niektórych przypadkach, czy dorobek jest spójny z prowadzonymi zajęciami, np. *Biomedyczne podstawy wychowania, Podstawy prawa rodzinnego i opiekuńczego, Metodologia badań pedagogicznych*. Za politykę dotyczącą obsady kadrowej na zajęcia odpowiada Dziekan Wydziału. Należy wskazać, iż pomimo drobnych wątpliwości, że osoby prowadzące zajęcia na kierunku pedagogika I stopnia spełniają wymogi dotyczące doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć lub dorobek naukowy powiązany z określoną dyscypliną związaną z prowadzonymi zajęciami (*Rozporządzenie MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów, poz. 1596*).

Na Uczelni obowiązuje *Zarządzenie nr 37/2016 Rektora SWPW w Płocku z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia Zasad stosowania w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku oceny realizacji zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów*. Zgodnie z niniejszym zarządzeniem „Ocenie podlegają przedmioty zawarte w programie kształcenia” (§3 ust.1 załącznika do zarządzenia), natomiast „ocenie podlegają wszyscy nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia z przedmiotu wytypowanego do badania” (§3 ust. 2 załącznika do zarządzenia). Niniejszy proces koordynowany jest przez Biuro ds. Jakości Kształcenia (§2 ust. 1 załącznika do zarządzenia). Uprawnieni do dokonywania oceny są

wszyscy studenci uczestniczący w zajęciach. Dokonywane są stosowne raporty indywidualne (dla pracownika z osobna) oraz zbiorcze (dla kierunku), dotyczące ewaluacji zajęć dydaktycznych. Następnie Dziekan jest zobowiązany do przedstawienia nauczycielowi akademickiemu raportu indywidualnego. Sprawozdania z oceny realizacji zajęć dydaktycznych dokonanej przez studentów są publikowane na stronie internetowej Uczelni.

#### 4.3

W Raporcie Samooceny czytamy, iż „Celem prowadzonej polityki kadrowej jest zapewnienie stabilności zatrudnienia pracowników oraz ukierunkowanie jej na rozwój doskonałości dydaktycznej”. Kadra jest raczej stabilna, z nielicznymi zmianami. Uczelnia deklaruje, co zostało potwierdzone na spotkaniu ZO PKA z kadrą Wydziału, iż finansowane są wyjazdy konferencyjne pracowników, a także umożliwienie wykładowcom finansowania postępowań awansowych w innych Uczelniach. Należy wyeksponować fakt, iż pracownicy mogą aplikować o granty naukowo-badawcze Rektora. Nauczyciele posiadają również możliwość publikowania w uczelnianym Wydawnictwie oraz w czasopismach takich jak m.in.: „Edukacja Otwarta”, „Płockie Studia Dydaktyczne”. W związku z przejściem na kierunku pedagogika na kształcenie o profilu praktycznym polityka kadrowa Uczelni zmierza do zatrudniania do prowadzenia zajęć dydaktycznych osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Obecnie w minimum kadrowym, jak już wspomniano wyżej sześć osób posiada takowe doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią.

Na kierunku „pedagogika” realizowanym w Filii w Wyszku SWPW ocena jakości nauczycieli prowadzących zajęcia odbywa się zgodnie ze standardami akademickimi. Jest ona kompleksowa i wieloaspektowa. W *Zarządzeniu nr 05/2013 Rektora SWPW w Płocku z dnia 13 marca 2013 roku w sprawie wprowadzenia Zasad dokonywania oceny pracowników naukowo-dydaktycznych w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku*, czytamy, iż „Celem oceny jest monitorowanie działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej pracowników Uczelni oraz ich rozwoju zawodowego w celu doskonalenia jakości kształcenia (...)” (§1 ust. 4 załącznika do zarządzenia). Na ocenę pracy nauczycieli w Wyszku składają się m.in.: hospitacje zajęć (zarządzenie Rektora SWPW w Płocku z dnia 21 grudnia 2010 roku w sprawie zasad organizacji i prowadzenia hospitacji zajęć dydaktycznych w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku), ocena osiągnięć naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych, czy także ocena doświadczenia zawodowego zdobywanego poza Uczelnią. Mechanizmy oceny kadrowej oraz jakości zajęć dydaktycznych są poprawne i typowe dla Uczelni Wyższej. Tym niemniej, zwracając uwagę na fakt braku w minimum kadrowym przedstawiciela obszaru nauk humanistycznych, politykę kadrową uczelni należy ocenić jako częściowo skuteczną.

#### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

1. SWPW Filia w Wyszku nie w pełni spełnia wymogi kadrowe, w tym wymogi minimum kadrowego dla ocenianego kierunku. Spowodowane jest to brakiem w minimum kadrowym przedstawiciela nauk humanistycznych, co powoduje, że niemożliwa jest realizacja efektów kształcenia.
2. Mechanizmy oceny kadrowej oraz oceny zajęć dydaktycznych są typowe dla Uczelni Wyższej i spełniają wymagane standardy akademickie, m.in. nauczyciele akademicy podlegają ocenie okresowej. Uczelnia wspiera zarówno rozwój własny kadry

akademickiej, jak i system awansów (choćby przez finansowanie publikacji, wyjazdów konferencyjnych, awansów naukowych).

3. Obsada zajęć dydaktycznych nie budzi większych zastrzeżeń. Uczelnia stosuje szereg poprawnych kryteriów przy obsadzie zajęć dydaktycznych. Można się jednak zastanawiać w niektórych przypadkach, czy dorobek nauczyciela jest spójny z prowadzonymi zajęciami, np. *Biomedyczne podstawy wychowania*, *Podstawy prawa rodzinnego i opiekuńczego*, *Metodologia badań pedagogicznych*.

## **Dobre praktyki**

-

## **Zalecenia**

1. Skład minimum kadrowego powinien zostać uzupełniony o nauczyciela akademickiego z obszaru nauk humanistycznych.
2. Zapewnić w obsadzie specjalistycznych zajęć prowadzonych na kierunku nauczycieli z odpowiadającym im specjalistycznym dorobkiem naukowym lub doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelnią.

## **Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5**

Wydział Pedagogiczny SWPW w Filii w Wyszku ściśle współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym (OSG). Uczelnia posiada porozumienia o współdziałaniu w sprawie możliwości odbywania praktyk przez studentów studiów I stopnia 6 dla specjalności Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne i 5 dla specjalności Pedagogika resocjalizacyjna. Podmioty te reprezentują głównie sektor publiczny i pozarządowy. Współpraca ta jest intensywna, aktywna, jednak należy zwrócić uwagę na jej słabe sformalizowanie.

Podczas spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego obecni byli przedstawiciele: Stowarzyszenia MONAR, Urzędu Miasta Wyszku (zastępca burmistrza); Zespołu Szkół w Wyszku oraz 2 osoby reprezentujące Polsko-Angielską Szkołę Podstawową Akademia Ucznia w Wyszku. Jednak należy zauważyć, że na Uczelni nie funkcjonuje w sformalizowany sposób Rada Pracodawców.

Wśród głównych form współpracy Jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym można wymienić realizację praktyk zawodowych, wizyty studyjne dla studentów, angażowanie praktyków do prowadzenia zajęć dydaktycznych, współorganizację konferencji naukowych i popularyzację nauki, organizowanie wolontariatu dla studentów.

Podczas spotkania zwrócono uwagę na fakt, iż Uczelnia jest dla miasta „mecenaszem nauki i kultury” i efektywna współpraca z nią jest istotna nie tylko z punktu widzenia zapewnienia kadr dla placówek oświatowych, wychowawczych czy innych instytucji i organizacji pozarządowych, ale również ważna dla rozwoju społeczno-kulturalnego miasta.

Wspólnie z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzone były różne przedsięwzięcia i programy pozwalające na zdobywanie przez studentów doświadczeń i umiejętności praktycznych. Prowadzony jest m.in. program „Wzajemnie potrzebni”, stworzono

spektakl „Maski”. We współpracy Urzędu Miasta i Filii SWPW w Wyszkanie powołano i uruchomiono „Uniwersytet Dziecięcy” (skierowany do dzieci w wieku od 6 do 9 lat) oraz UTW.

Studenci mieli możliwość realizacji prac dyplomowych na zlecenie Zespołu Szkół w Wyszkanie dotyczących badania zachowań niebezpiecznych wśród dzieci z klas I-III. Współpraca obejmuje również dostosowywanie programu kształcenia do potrzeb podmiotów współpracujących – np. rozwój kompetencji nauczycieli szkolnych w zależności od potrzeb zgłaszanych przez przedstawicieli sektora oświaty.

Według deklaracji interesariuszy zewnętrznych Uczelni, spotkania przedstawicieli władz miasta z Rektorem SWPW odbywają się średnio raz na dwa miesiące, podczas których omawiane są kwestie planowanych konferencji, spotkań, potrzeby w zakresie kwalifikacji nauczycieli czy oferty edukacyjnej. Dwa razy w miesiącu odbywają się spotkania Dziekana z osobami reprezentującymi MONAR, podczas których omawiane są potrzeby dotyczące zakresu merytorycznego zajęć np. wprowadzenie tematów z zakresu terapii uzależnień do oferty uczelni, inicjacji narkotykowej.

Wraz ze współpracującymi podmiotami Filia SWPW w Wyszkanie silnie współpracuje przy wzajemnym udostępnianiu infrastruktury (pracownie językowe – współpraca ze szkołą językową; aule – współpraca z władzami gminy przy organizacji konferencji, pomoce naukowe – współpraca przy realizacji zajęć dydaktycznych w szkole podstawowej oraz podczas realizacji praktyk przez studentów).

Do istotnych efektów współpracy i wsłuchiwanie się w potrzeby partnerów i interesariuszy zewnętrznych, a także uwzględniania pragmatycznych uwarunkowań procesu kształcenia należy przesunięcie przedmiotów specjalnościowych z ostatnich semestrów na wcześniejsze lata nauki, co jest szczególnie istotne przy realizacji praktyk. Wielokrotnie interesariusze zewnętrzni podkreślali tę konieczność przy okazji kontaktów dotyczących zaliczania praktyk studenckich. Dzięki takiemu rozwiązaniu studenci mogą odbywać praktyki mając lepsze przygotowanie teoretyczne.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Współpraca uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest poprawna i intensywna. Wynika to zarówno ze specyfiki lokalnej, jak i relacji osobistych między Władzami Uczelni a poszczególnymi interesariuszami zewnętrznymi. Specyfika kierunku umożliwia relatywnie łatwy dostęp do miejsc praktyk (przedszkoli, szkół, ośrodków wychowawczych). Obecni na spotkaniu przedstawiciele OSG deklarowali, że w okresie współpracy z uczelnią przyjęli od kilkunastu (Polsko-Angielska Szkoła Podstawowa Akademia Ucznia w Wyszkanie) do nawet kilkudziesięciu (MONAR) i kilkuset (ZS w Wyszkanie) studentów Filii SWPW w Wyszkanie na praktyki.

Ścisła współpraca pozwala na kształtowanie oferty edukacyjnej, modyfikację programu studiów, dostęp do praktyków z bogatym doświadczeniem zawodowym powiązanym z kierunkiem i specjalnościami.

Kierowniczka MONAR w Wyszkanie zadeklarowała, że bardzo interesujące byłoby dla niej udział w procesie dyplomowania. Wspomniała również, że pełni funkcje konsultanta na etapie pisania prac dyplomowych przez osoby odbywające praktyki w kierowanym przez nią ośrodku.

### **Dobre praktyki**

Uczelnia wykazuje w swoich działaniach elementy CSR (ang. corporate social responsibility, społecznej odpowiedzialności biznesu) polegające np. na zapewnianiu stypendium pacjentom ośrodka MONAR, którzy podjęli studia na uczelni.

### **Zalecenia**

1. Należy podjąć kroki w celu formalizacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Powołanie Rady Pracodawców funkcjonującej w sposób sformalizowany, pozwoli nie tylko na monitorowanie systematyczności spotkań, rejestrowanie ustaleń, śledzenie realizacji ustaleń, ale także ewaluację działalności.

### **Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia**

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6**

Na kierunku *pedagogika* kształcenie realizowane jest w języku polskim (brak zajęć w językach obcych). Studenci i pracownicy mają możliwość uczestniczenia w wymianach międzynarodowych, w ramach umów bilateralnych o współpracy. Uczelnia jest członkiem programu Erasmus+, który daje właściwą bazę do nawiązywania współpracy międzynarodowej (Zarządzenie nr 23/2017 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 16 listopada 2017 roku zmieniające zarządzenie nr 20/2016 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 12 maja 2016 roku w sprawie powołania w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku Koordynatora Uczelnianego Programu ERASMUS+; Zarządzenie nr 19/2016 Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku z dnia 12 maja 2016 roku wprowadzające zasady udziału studentów, absolwentów oraz pracowników Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku w programie ERASMUS+). Dotychczas jednak wyszkowski Wydział nie podjął takich działań, tzn. nikt z Wydziału nie uczestniczył w programie. Na Uczelni funkcjonuje Międzynarodowy Instytut Stosunków Międzykulturowych, jednak nie sposób jednoznacznie wskazać na wymierne efekty jego działalności, szczególnie z wymiarze ocenianego kierunku. Wszak Uczelnia posiada również umowę o współpracy naukowej z Jarosławskim Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym im. K. D. Uszyńskiego, lecz trudno mówić o dynamizacji niniejszej współpracy. Z przedstawionego dorobku naukowego pracowników oraz rozmów prowadzonych przez ZO PKA z kadrą akademicką wynika, że pracownicy w ostatnich 3-4 latach sporadycznie uczestniczyli w konferencjach międzynarodowych w Polsce i za granicą. Do wątków międzynarodowych można zaliczyć szkolenia z zakresu szeroko rozumianej terapii prowadzonych w lutym 2016 r. przez specjalistów z Ukrainy. Szkolenia jednak odbywały się w ramach współpracy wyszkowskiego MONAR-u ze stroną ukraińską, ale uczestniczyli w niej pracownik Wydziału wraz z grupą studentów. Natomiast w czerwcu 2016 roku terapeuci z Ukrainy odwiedzili SWPW w Wyszkowie i poprowadzili zajęcia dotyczące metod postępowania z osobami z podwójnym diagnozowaniem. W zajęciach uczestniczyli także studenci pedagogiki. Holistycznie jednak rzecz ujmując, to proces umiejdzynarodowienia na ocenianym kierunku na Wydziale w Wyszkowie jest mało widoczny i słabo skorelowany zarówno z rozwojem kadry, jak i procesem kształcenia.

**Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

1. Studenci i pracownicy posiadają, z czego jednak nie korzystają, możliwość uczestniczenia w wymianach międzynarodowych, w ramach programu Erasmus+.
2. Słabą stroną są niewielka liczba zagranicznych wyjazdów konferencyjnych i badawczych pracowników Wydziału.
3. Proces umiędzynarodowienia na ocenianym kierunku jest niewidoczny, bez systematycznych i celowych poczynań.

**Dobre praktyki**

-

**Zalecenia**

1. Zaleca się podjęcie działań w zakresie procesu umiędzynarodowienia – zajęcia, wyjazdy, wymiana międzynarodowa.

**Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia**

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

## **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7**

### **7.1**

Wydział Pedagogiczny SWPW Filia w Wyszkanie mieści się przy ulicy Geodetów 45A w budynku o czterech kondygnacjach, którego powierzchnia stanowi 2 900 m<sup>2</sup>. Budynek, oddany do użytku w 2002 roku, stanowi własność Uczelni. Został zbudowany w celach prowadzenia kształcenia, stąd w budynku mieszczą się właściwe różnym edukacyjnym celom pomieszczenia, tj. aula (o powierzchni 240 m<sup>2</sup>, mieszcząca 250 osób), 11 sal wykładowych (o powierzchni od 67 do 120 m<sup>2</sup>), 5 sal ćwiczeniowych (35 m<sup>2</sup>, 46m<sup>2</sup>, 50m<sup>2</sup>, 18m<sup>2</sup>, 27m<sup>2</sup>), 3 sale komputerowe, 1 sala językowo – multimedialna. Aula jako sala zarówno miejsce prowadzenia wykładów, jak i organizowania uroczystości uczelnianych, ale i lokalnych (Uczelni używa auli różnym instytucjom) wyposażona jest w system nagłośnienia i sprzęt multimedialny i audiowizualny. Pozostałe sale dydaktyczne, gdy zachodzi taka potrzeba, są doposażane na bieżąco w przenośny sprzęt. Jak deklaruje Uczelnia, do użytku wykładowców i studentów jest sprzęt nagłaśniający, urządzenia do projekcji foliogramów (7 sztuk) rzutnik multimedialny (3 sztuki), zestaw TV-video (1 sztuka), TV – DVD (1 sztuka), radioodbiorniki (2 sztuki), laptop (1 sztuka). Wspomniane wyżej pracownie informatyczne wyposażone są w 51 zestawów komputerowych, a każda z nich połączona jest z Internetem (sztywne łącze), stąd studenci mają dostęp do zasobów globalnej sieci WWW. Dostęp do internetu jest w każdej z sal Wydziału. Natomiast na terenie całej Uczelni studenci mogą korzystać z bezprzewodowego dostępu do Internetu (sieć WiFi o identyfikatorze SWPW). Pracownie są dostępne dla studentów także poza planem zajęć (jedna z nich przez cały tydzień).

W Uczelni mieszczą się także pracownie: prowadzenia zajęć i metodyk nauczania. Pracownia prowadzenia zajęć przy użyciu multimedialnych środków technicznych wyposażona jest w tablicę multimedialną, projektor multimedialny oraz komputer wyposażony w oprogramowanie dydaktyczne. Natomiast pracownia metodyk nauczania wyposażona jest w sprzęty umożliwiające przeprowadzenie zajęć ćwiczeniowych i warsztatowych z metodyk nauczania z zakresu edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. W pracowni znajduje się m.in. tablica typu flipchart, podręczniki do edukacji wczesnoszkolnej, arkusze diagnozy gotowości szkolnej, pomoce do pracy z dziećmi z zaburzeniami integracji sensorycznej, klocki Dienes, klocki - figury do ćwiczeń i zabaw mających na celu rozwijanie logicznego myślenia u dzieci w wieku 5-8 lat mazaki, DUO Tablica do pisanie w linię / kratkę, Plansza abecadło – litery drukowane i pisane, liczman magnetyczne, kredki, nożyczki, kleje, kreda, klocki, plansze oraz inne pomoce dydaktyczne. Jak deklaruje Uczelnia, wyposażenie pracowni jest uzupełniane na bieżąco, gdy braki i potrzeby zostaną zgłoszone Władzom przez wykładowców.

W Uczelni funkcjonuje także bufet, są też przestrzenie i pomieszczenia dla studentów, w których spędzają czas między zajęciami. Swoje pokoje mają zarówno studenci, jak i pracownicy. Sanitariaty są nowe i funkcjonalne.

Należy wspomnieć, że na terenie Uczelni funkcjonuje Polsko-Angielska Szkoła Podstawowa Akademia Ucznia w Wyszkanie, z którą Uczelnia podpisała porozumienie o współpracy. Na mocy tego dokumentu, stanowi ona szkołę ćwiczeń dla studentów kierunku Pedagogika. Wykładowcy prowadzą tam przykładowe zajęcia dydaktyczne, a studenci mogą realizować praktyki zawodowe.

Podobnie, umowa partnerska została podpisana z Zespołem Szkół nr 1 w Wyszkanie (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum). Dzięki tej umowie, studenci mają możliwość skorzystania z

praktyk i doświadczenia pracy w nowoczesnie wyposażonych salach przedmiotowych między innymi: biologiczno-przyrodniczej, salach edukacji wczesnoszkolnej, salach przedszkolnych, pracowni terapeutycznej, pracowni logopedycznej, sali do integracji sensorycznej.

Uczelnia podejmuje kroki, by zadbać o potrzeby studentów niepełnosprawnych. W trosce o studentów z niepełnosprawnością, Uczelnia dokonała zakupu sprzętu, który studenci mogą wypożyczyć: projektor krótkoogniskowy, powiększalniki, wizualizery, wskaźnik bezprzewodowy, system sterowania komputerem SmartNav + BigSwitch, klawiatura dla osób niedowidzących, ekran projekcyjny, monitor komputerowy, laptop, lupy elektroniczne, program udźwiękowiający, syntezytor mowy. wspierającego osoby niepełnosprawne w procesie studiowania, tj. klawiatury dla osób niedowidzących. Sprzęty te specjalistyczne są dostępne w siedzibie SWPW w Płocku, a wypożyczyć je można na wniosek studenta. Wówczas zostaną dostarczone do Filii w Wyszkanie. Ponadto, w przypadku wystąpienia takiej konieczności, Władze Uczelni zadeklarowały możliwość zakupienia dodatkowego sprzętu do wypożyczalni.

Dbłość o potrzeby osób niepełnosprawnych nie sprowadza się jedynie do zakupu i wykorzystania sprzętu specjalistycznego, ale ważna jest też infrastruktura i organizacja procesu kształcenia. Budynek jest w bardzo podstawowym zakresie przygotowany do eksploatacji przez osoby niepełnosprawne ruchowo. Jednak, jak poinformowali przedstawiciele Jednostki, w przypadku podjęcia studiów przez osoby niepełnosprawne, harmonogram zajęć będzie opracowany tak, aby były studenci mogli uczestniczyć we wszystkich zajęciach. Uczelnia wprowadza tu strategię indywidualizacji nauczania względem ewentualnych potrzeb studentów. Wobec powyższego należy uznać, iż Jednostka jest w stanie zagwarantować studentom niepełnosprawnym możliwość pełnego udziału w procesie kształcenia.

Biorąc pod uwagę powyższe fakty, można uznać, że Jednostka dysponuje właściwą infrastrukturą niezbędną do kształcenia w ramach wizytowanego kierunku i umożliwia realizację i osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia, chociaż są to głównie tradycyjne sale wykładowe i ćwiczeniowe. Ponadto pozytywnie należy ocenić dostosowanie bazy dydaktycznej oraz wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku oraz możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, w tym w szczególności efektów w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, uwzględniając także liczebność grup ćwiczeniowych, jak i plany rozwojowe kierunku. Pozytywna ocena dotyczy również kwestii bezpieczeństwa bazy dydaktycznej i naukowej pod względem przepisów BHP.

## 7.2

W Filii SWPW w Wyszkanie mieści się Biblioteka, która liczy 5932 voluminów. W Czytelni dostępnych jest 3301 pozycji, w zbiorze wieloegzemplarzowym – 2631 prac. Jak deklaruje Uczelnia, księgozbiór jest zinwentaryzowany i skomputeryzowany (są też dostępne pozycje na płytach CD – ROM – 225 sztuk). Biblioteka prenumeruje branżowe czasopisma (37 tytułów na dzień 24 marca 2018 roku), wśród których są prenumeraty stałe (m.in. „Kwartalnik Pedagogiczny”, „Nauczanie Początkowe”, „Kultura i Edukacja”), jak i wybrane roczniki. Biblioteka oferuje także dostęp do map, folderów turystycznych, informatorów informacyjno-reklamowych, ofert gospodarczych. Księgozbiór umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia na kierunku. W sytuacji potrzeby skorzystania z pracy, która nie jest dostępna na

miejscu, Biblioteka umożliwia wypożyczenia międzybiblioteczne (z siedziby Uczelni w Płocku, bądź w Iławie, a także z uczelni w innych miastach np. BUW w Warszawie). Wykładowcy mają możliwość natomiast zamawiania zakupu potrzebnej pozycji. Stąd należy stwierdzić, że literatura zalecana w kartach przedmiotu jest dostępna dla studentów.

Na miejscu studenci mogą skorzystać z Czytelni, która posiada liczny księgozbiór podręczny, w tym także wydawnictwa słownikowe i encyklopedyczne; dostępu do baz danych; informacji o bazach danych Biblioteki Narodowej utrzymywanych w systemie MAK; interesujących i ważnych z punktu widzenia procesu kształcenia, regionu i dla Uczelni wycinków i informacji prasowych. Biblioteka prowadzi również indywidualne porady w zakresie przysposobienia bibliotecznego.

W Bibliotece studenci mogą skorzystać z komputerów, a także prócz drukarki i kserokopiarki. Zgodnie z Regulaminem Biblioteki Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku Filia w Wyszku (punkt - *Zobowiązania Czytelników*) studenci uzyskują podpis na karcie obiegowej, regulując wszelkie zaległości w stosunku do biblioteki oraz zwracają kartę biblioteczną.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe stwierdzenia, należy pozytywnie ocenić infrastrukturę biblioteczną pod względem dostępności zasobów bibliecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych dla studentów ocenianego kierunku, w tym w szczególności dostępność literatury zalecanej w kartach przedmiotów oraz dostosowania aktualności, zakresu tematycznego oraz zasięgu językowego zasobów bibliecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku.

### 7.3

Jak deklarują Władze Wydziału, stan bazy dydaktycznej i infrastruktury Uczelni monitorowany jest na bieżąco przez pracowników Działu Administracyjnego, którzy dbają także o jego rozwój. Sale wykładowe i ćwiczeniowe są dostosowywane każdorazowo do potrzeb warunków prowadzenia określonych przedmiotów, co uwarunkowane jest też nieliczną grupą studentów. Można wówczas na bieżąco reagować na konieczne zmiany i potrzeby (w tym osób niepełnosprawnych). Sale są wyposażane sukcesywnie w niezbędne pomoce dydaktyczne (materiały dydaktyczne, rzutniki, tablice multimedialne itd.) oraz wymieniany i modernizowany na bieżąco sprzęt w pracowniach komputerowych.

Proces ten monitorowany jest także przez studentów, którzy składając pracę dyplomową, wypełniają ankietę dotyczącą infrastruktury. Jak deklaruje Uczelnia, w badaniach przeprowadzonych w latach 2013 – 2016, ocena miała pozytywne wyniki.

#### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Infrastruktura Uczelni – Wydziału Pedagogicznego SWPW w Płocku, Filii w Wyszku prowadzącego oceniany kierunek w pełnym zakresie umożliwia realizację efektów kształcenia typowych dla kierunku *pedagogika*. Studenci mają możliwość studiowania w warunkach odpowiadającym ich potrzebom, co potwierdzone jest wynikami ankiet ewaluacyjnych przeprowadzanych na koniec studiów. Pozytywna ocena dotyczy nie tylko bazy lokalowej, ale też księgozbioru i sposobu pracy Biblioteki.

Mocną stroną oceny infrastruktury dydaktycznej jest przygotowanie procesu kształcenia w taki sposób, by mogły z niego najpełniej korzystać osoby niepełnosprawne. Ponadto, warto wskazać na realizację modelu studiów z zastosowaniem infrastruktury techniczno-technologicznej (część przedmiotów realizowana jest na platformie Włodek). Mocną stroną uczelni jest także właściwie wyposażona Biblioteka, która dysponuje publikacjami umożliwiającymi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wskazane w sylabusach pozycje książkowe, jak i czasopisma naukowe, są dostępne w uczelnianej bibliotece. Wyraźnie pozytywne jest indywidualizowanie kształcenia, co odnosi się zarówno do studentów, jak i możliwości pracy wykładowców, bowiem mogą oni pracować w dobrych warunkach lokalowych, z przychylnością Władz Uczelni.

#### **Dobre praktyki**

Brak

#### **Zalecenia**

Brak

### **Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia**

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8**

##### **8.1**

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA Jednostka zapewnia im właściwą pomoc naukową, dydaktyczną i materialną. Studenci mają możliwość indywidualnych konsultacji z nauczycielami – zarówno osobiście podczas dyżurów, jak i za pośrednictwem poczty e-mail. Z relacji wynika, że dyżury odbywają się regularnie, a ich zakres odpowiada rzeczywistym potrzebom. Terminy konsultacji ogłaszane są podczas zajęć, a także publikowane za pośrednictwem tablic informacyjnych oraz stron internetowych. Informacje o odwołaniu lub zmianie terminów dyżurów podawane są z odpowiednim wyprzedzeniem. W razie potrzeby nauczyciele pozostają otwarci na opcję spotkania poza wyznaczonymi terminami dyżurów. Komunikacja drogą elektroniczną przebiega bez zastrzeżeń. Nauczyciele wspierają studentów m.in. poprzez udostępnianie autorskich skryptów i opracowań, rzetelne informowanie o postępach w nauce oraz udzielanie porad i wskazówek dotyczących procesu uczenia się. Materiały udostępniane są zarówno na zajęciach, jak i za pośrednictwem platformy nauczania zdalnego (e-learningu). W opinii studentów sylabusy publikowane za pośrednictwem stron internetowych są wystarczającym, kompletnym i rzetelnym źródłem informacji o przedmiotach, dzięki czemu stanowią one istotny czynnik kształtowania opinii i podejmowania decyzji związanych z procesem kształcenia. Na uwagę zasługuje wysoka przydatność pomocy

dydaktycznych, w tym trafność doboru literatury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach. Wśród mocnych stron wizytowanego kierunku wymieniono kadre naukowo-dydaktyczną, która – zdaniem studentów – cechuje się wysokimi kwalifikacjami merytorycznymi i interpersonalnymi. Studenci doceniają fakt, że zajęcia prowadzone są przez nauczycieli, którzy nie tylko specjalizują się w określonych dziedzinach wiedzy, ale także posiadają bogate doświadczenie w pracy zawodowej. Do programu studiów włączono szereg przedmiotów mających na celu wsparcie studentów w procesie osiągania efektów kształcenia. Spośród nich szczególnym uznaniem cieszy się przedmiot *ABC studiowania*, którego celem jest wprowadzenie studentów w problematykę procesu kształcenia oraz zaznajomienie ich z tematyką praw i obowiązków studenta. Mechanizmem motywującym do osiągania jak najlepszych wyników w nauce jest stypendium rektora dla najlepszych studentów. Wśród pozostałych mechanizmów wskazano m.in. publiczne wyróżnianie najlepszych studentów na zakończenie roku akademickiego.

W ramach systemu wsparcia materialnego studenci mają zapewniony dostęp do wszystkich form pomocy przewidzianych w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W opinii studentów zasady przyznawania świadczeń są sprawiedliwe i przejrzyste. Decyzje wydawane i doręczane są z zachowaniem obowiązujących terminów i procedur. Zawierają również pouczenie o dopuszczalnych środkach odwoławczych. Przyznane środki wypłacane są terminowo. Stosownie do art. 175 ust. 4 oraz art. 177 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym uprawnienia w zakresie przyznawania świadczeń pomocy materialnej przekazywane są Wydziałowej Komisji Stypendialnej oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej, w których większość składu stanowią studenci delegowani przez właściwe organy samorządu. Organy samorządu uczestniczą w uzgadnianiu treści regulaminu pomocy materialnej.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili pozytywną opinię na temat jakości obsługi administracyjnej. Ogółem spraw studenckich zajmuje się sekretariat Jednostki. Godziny pracy są adekwatne do potrzeb studentów. Studenci nie doświadczają negatywnego zjawiska polegającego na wydłużonym czasie oczekiwania (kolejki). Bezpośrednią pomoc zapewniają również władze Jednostki oraz powoływani spośród nauczycieli opiekunowie. Zdaniem studentów pracownicy są kompetentni, życzliwi, pomocni. Rolę pośrednika w kontaktach z administracją pełnią organy samorządu studenckiego, w tym wybierani w zwyczajowo przyjęty sposób starostowie. Obowiązujące regulaminy i procedury są dla studentów czytelne i zrozumiałe. Procesy związane z obsługą toku studiów zostały poddane informatyzacji poprzez pomyślne wdrożenie oprogramowania Wirtualny Dziekanat. System umożliwia studentom m.in. planowanie zajęć, wyświetlanie sylabusów, sprawdzanie wyników egzaminów i zaliczeń, wysyłanie i odbieranie korespondencji. Stopień i kierunek informatyzacji spełnia oczekiwania studentów. Procedury związane z przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej, w tym przyjmowaniem wniosków, wydawaniem decyzji i dokonywaniem wypłat, nie wzbudzają zastrzeżeń.

W Jednostce funkcjonuje sprawny i przejrzysty system rozpatrywania skarg i wniosków. Ewentualne problemy, uwagi bądź sugestie mogą być zgłaszane starostom, opiekunom, organom samorządu studenckiego lub bezpośrednio władzom Jednostki. W sytuacjach konfliktowych przeprowadzane jest postępowanie wyjaśniające, w ramach którego każda ze stron może przedstawić swoje stanowisko. Zasadą jest dążenie do ugodowego załatwiania spraw. W przypadku rażącego naruszenia norm etycznych lub prawnych sprawy kierowane są na drogę postępowania dyscyplinarnego. Władze pozostają otwarte na zgłaszane im postulaty.

Szczególnym uznaniem cieszy się postawa Dziekana. Bieżące problemy i postulaty omawiane są podczas cyklicznych spotkań z udziałem władz i przedstawicieli samorządu studenckiego. Skuteczność przyjętych procedur studenci oceniają pozytywnie.

Proces kształcenia na wizytowanym kierunku jest częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Za koordynację działań w tym zakresie odpowiada bezpośrednio Dziekan Wydziału. Do zadań Dziekana należy identyfikowanie i zaspokajanie potrzeb studentów objętych opieką oraz usuwanie barier w dostępie do zasobów informacyjnych i edukacyjnych, a także prowadzenie adekwatnej polityki informacyjnej. Celem wsparcia jest wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez zapewnienie jak najlepszych warunków do udziału w procesie kształcenia. Dostępność kształcenia zwiększana jest nie poprzez obniżanie wymagań, lecz poprzez znoszenie istniejących ograniczeń. Oznacza to, że osoby niepełnosprawne podlegają, co do zasady, takim samym zasadom jak osoby w pełni zdrowe – z pewnymi koniecznymi modyfikacjami. Dobór form i metod adaptacji uzależniony jest od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Z uzyskanych informacji wynika, że na wizytowanym kierunku studiuje 3 osoby z ujawnioną niepełnosprawnością, w tym 2 osoby z niepełnosprawnością lekką i 1 osoba z niepełnosprawnością umiarkowaną. W razie potrzeby istnieje możliwość wypożyczenia urządzeń edukacyjno-rehabilitacyjnych. W ramach likwidacji barier architektonicznych budynek został wyposażony w podjazd i toaletę dla osób niepełnosprawnych. Innych ułatwień, takich jak winda lub schodolaz, nie przewidziano z uwagi na brak studentów wykazujących dysfunkcje narządów ruchu. Regulamin studiów przewiduje możliwość kształcenia według indywidualnej organizacji studiów. Indywidualizacja może dotyczyć metod i form kształcenia, form zaliczeń i egzaminów, procedur i terminów związanych z tokiem studiów. Dostosowaniu podlegać mogą również zajęcia wychowania fizycznego, lektoraty i praktyki zawodowe. Osoby niepełnosprawne mogą pobierać stypendium specjalne, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Wysokość świadczenia uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności potwierdzonego stosownym orzeczeniem. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA, popartej analizą własną, oferowane środki wsparcia umożliwiają osobom niepełnosprawnym pełny udział w procesie kształcenia.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA zgodnie stwierdzili, że otrzymują wsparcie w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Jednostka aktywnie współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi, takimi jak szkoły, przedszkola, placówki opiekuńczo-wychowawcze, poradnie psychologiczne, służby, urzędy administracji publicznej czy organizacje pozarządowe. Celem jest podejmowanie działań zmierzających do dostosowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy, rozszerzanie płaszczyzn współpracy oraz ułatwianie swobodnego przepływu idei pomiędzy światem nauki, biznesu i administracji publicznej. Dzięki podpisanym umowom i porozumieniom studenci mogą realizować we współdziałających instytucjach praktyki, staże, wizyty studyjne, projekty badawcze. Szczególnie dużym zainteresowaniem cieszą się praktyki w prowadzonej na terenie Jednostki szkole oraz w Ośrodku Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień MONAR w Wyszku. Studenci realizują się również w pracy streetworkingowej. Jak podkreślono, ważną rolę w rozwoju kontaktów pełnią organizacje studenckie, w tym koła naukowe. Kontakty te są, w opinii studentów, istotnym czynnikiem zwiększającym szanse na znalezienie zatrudnienia po studiach. Pomoc w zakresie poszukiwania ofert pracy, praktyk i staży zapewnia jednostka administracji centralnej – Biuro Karier Zawodowych. Biuro zajmuje się m.in. wyszukiwaniem i

gromadzeniem ofert, organizacją szkoleń i warsztatów, dystrybucją materiałów informacyjnych, coachingiem, doradztwem zawodowym i gospodarczym, wspieraniem przedsiębiorczości oraz prowadzeniem badań ankietowych. Oferty nie są widoczne na stronie internetowej. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wykazali się umiarkowaną wiedzą na temat działalności Biura.

W Jednostce działa koło naukowe zrzeszające studentów wizytowanego kierunku. W ramach swojej działalności koło realizuje rozmaite projekty społeczne, w tym akcje streetworkingowe, spotkania z historią czy spotkania z przyrodą. Projekty te kierowane są zarówno do społeczności akademickiej, jak i do społeczności lokalnej. Koło współpracuje z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. Szczególnie bliskie więzi łączą je z Ośrodkiem Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień MONAR w Wyszku oraz z Fundacją „Nad Bugiem”. Fundacja ta powstała w celu promowania, wspierania i inicjowania działalności społecznie użytecznej w sferze zadań publicznych, takich jak organizacja lokalnego centrum wolontariatu, organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży czy wsparcie osób samotnych i schorowanych. W opinii studentów Jednostka zapewnia kołu odpowiednie wsparcie merytoryczne i materialne, w tym adekwatne finansowanie, swobodny dostęp do infrastruktury oraz profesjonalną opiekę nauczycieli akademickich. Działalność w kole umożliwia studentom nie tylko rozwijanie wiedzy i umiejętności z obszarów ich zainteresowań, ale także – a może przede wszystkim – podnoszenie kompetencji społecznych i organizacyjnych. Obecni na spotkaniu studenci zwrócili uwagę, że jest to również istotny czynnik integrujący społeczność akademicką. Rola tego typu działalności podnoszona jest zwłaszcza w kontekście pisania prac dyplomowych i przyszłej pracy zawodowej.

Jednostka zapewnia samorządowi studenckiemu wsparcie organizacyjne i materialne. Samorząd działa na szczeblu uczelnianym i wydziałowym. Relacje z władzami Jednostki i Uczelni zostały oparte na zasadzie dialogu i partnerstwa, co spotyka się z wyraźną aprobatą. Niezależnie od zadań reprezentacyjnych samorząd prowadzi na terenie Uczelni działalność społeczną, kulturalną i edukacyjną. Działalność finansowana jest z budżetu wydzielonego na poziomie centralnym oraz z dotacji przeznaczanych na konkretne cele (np. juwenalia, wydarzenia kulturalne, wyjazdy). Samorząd posiada własną siedzibę, w której zapewniono dostęp do przestrzeni konferencyjno-biurowej, urządzeń multimedialnych, materiałów biurowych. Odrębna przestrzeń biurowa została także wyznaczona w Jednostce. Podczas spotkania z ZO PKA przedstawiciele samorządu uznali, że na ogół zakres i jakość otrzymywanego wsparcia są dla nich w pełni satysfakcjonujące.

## 8.2

Jednostka wdrożyła procedury uwzględniające monitorowanie i doskonalenie systemu wspierania i motywowania studentów. Studenci mogą wyrażać swoją opinię m.in. za pośrednictwem elektronicznych i papierowych ankiet. Ocenie poddaje się zarówno organizację zajęć dydaktycznych (z uwzględnieniem oceny nauczyciela akademickiego), jak i warunki, w których prowadzony jest proces kształcenia. Badania przeprowadzane są z poszanowaniem zasad etyki i metodologii badań społecznych, a w szczególności: dobrowolności udziału, anonimowości respondentów, poufności badań. Zdaniem studentów kwestionariusze tworzą spójną i logiczną całość, zaś poszczególne pytania i warianty odpowiedzi formułowane są w czytelny i zrozumiały sposób. Doceniono fakt uwzględnienia miejsca na wypowiedź otwartą. Pełne wyniki są opracowywane w formie elektronicznych raportów, a następnie przekazywane

władzom Jednostki. Analiza i ocena wyników prowadzona jest za pośrednictwem odpowiednich ciał kolegialnych. Wyniki zbiorcze są udostępniane studentom za pośrednictwem platformy e-learningowej. Wśród studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA panowało przekonanie, że badania są całkowicie anonimowe, a ich wyniki mają rzeczywisty wpływ na decyzje związane z procesem kształcenia. Wskazano przykłady konkretnych sytuacji, w których praca nauczycieli uległa korzystnej zmianie na skutek działań naprawczych podjętych w związku z informacjami przekazanymi za pośrednictwem ankiet. Przedstawiciele studentów uczestniczą w procesach związanych z ewaluacją wyników badań. Pełnią oni również ważną rolę w promocji ankiet wśród studentów. Jakość poszczególnych form wsparcia jest przedmiotem cyklicznych spotkań pomiędzy organami samorządu studenckiego a władzami Jednostki i Uczelni. Skuteczność dostępnych narzędzi oceniana jest wysoko. Informacje o formach opieki i wsparcia dla studentów podawane są na stronach internetowych i w materiałach drukowanych, a także rozpowszechniane za pośrednictwem administracji, opiekunów, organów samorządu studenckiego. Studenci pozytywnie oceniają kompleksowość, dostępność i aktualność otrzymywanych informacji.

#### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

System opieki i wsparcia można scharakteryzować jako kompleksowy, dostępny i skuteczny. Przyjęte rozwiązania uwzględniają zróżnicowane potrzeby studentów. Jednostka motywuje studentów do wszechstronnego rozwoju, zapewniając im odpowiednią pomoc naukową, dydaktyczną i materialną. Na pozytywną ocenę zasługuje jakość obsługi administracyjnej. System skarg i wniosków funkcjonuje prawidłowo. Jednostka zapewnia wsparcie w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Szczególnymi formami wsparcia objęta jest działalność samorządu studenckiego i kół naukowych. System został oparty na zasadzie partnerstwa i wzajemnego zaufania, co stanowi – zdaniem studentów – istotny atut wizytowanego kierunku. Studenci uczestniczą w procesach związanych z monitorowaniem i doskonaleniem systemu wsparcia oraz wyrażają pełne zadowolenie z dokonanego wyboru kierunku studiów.

#### **Dobre praktyki**

Wprowadzenie do programu studiów przedmiotu „ABC studiowania”, którego celem jest wprowadzenie studentów w problematykę procesu kształcenia oraz zaznajomienie ich z tematyką praw i obowiązków studenta

#### **Zalecenia**

Brak

**5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny**

| <b>Zalecenie</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności</b>                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Istniejące warunki organizacyjno-merytoryczne pozwalają na realizację kształcenia na kierunku pedagogika, studia pierwszego i drugiego stopnia i stopniowe wprowadzanie nowych mechanizmów, które umożliwią pełniejsze monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia na tym kierunku studiów.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Uczelnia wprowadziła wieloaspektowy i szeroko zakrojony w swoich celach badawczych i kontrolnych system monitorowania procesu kształcenia, który został pozytywnie zaopiniowany przez ZO PKA. Znaczącym uchybieniem jest brak rekomendacji, które są nieodłącznym elementem diagnozy, wpływający na ocenę kryterium 3.                         |
| Należy jednak oferty i nazwy specjalności dostosować do wymagań ujętych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.).                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Rozporządzenie nie jest już obowiązującym aktem prawnym.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Uczelnia powinna zwrócić uwagę na wypracowanie bardziej elastycznych procedur w zakresie bieżącego doskonalenia i dostosowywania treści kształcenia (planów i programów nauczania):<br>- brakuje informacji zwrotnej dla studentów, jak również podejmowania odpowiednich działań w stosunku do nauczycieli akademickich na podstawie wyników ankiet;<br>- nierównomierne przyznawanie punktów ECTS dla przedmiotów na pierwszym i drugim poziomie studiów;<br>- dostosowywania treści kształcenia (planów i programów nauczania) do wzorów realizowanych w uznanych uczelniach akademickich, a w tym również lepszej dostępności do literatury reprezentującej rozmaite ośrodki akademickie w Polsce i zagranicą. | Uczelnia podjęła liczne działania mające na celu doskonalenie programu studiów, co uwzględnia ocena kryterium 1 i 3. Brakuje jednak wciąż uwzględnienia wzorców międzynarodowych w programie kształcenia.<br>Uczelnia stwierdza, że w ramach działań korygujących wprowadzono, że każdy pracownik akademicki jest hospitowany min. raz w roku. |
| Zachodzi potrzeba określenia kształtu i wymagań stawianych pracom licencjackim, które wykazują wiele niedociągnięć w przygotowaniu metodologicznym jej autorów. Należy większą uwagę przywiązać do kształcenia metodologicznego na studiach II stopnia.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Należy kontynuować prace nad podniesieniem standardów pracy dyplomowych, które mają liczne błędy metodologiczne, językowe, warsztatowe, na co w trakcie wizytacji zwrócił uwagę ZO PKA.                                                                                                                                                        |
| SWPW powinna w większym stopniu zaangażować się w rozwój młodej kadry naukowej Wydziału.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Zalecenie nie jest podnoszone przez ZO PKA, choć należy zwrócić uwagę na nieliczne przypadki wsparcia awansu naukowego młodych pracowników (jeden doktorat).                                                                                                                                                                                   |
| Uczelnia nie spełnia minimum kadrowego na kierunku „pedagogika” dla studiów II stopnia.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Uczelnia – SWPW w Płocku, Filia w Wyszku nie prowadzi studiów II stopnia, zatem zalecenie należy uznać za nieaktualne.                                                                                                                                                                                                                         |
| Słabą stroną jest działalność badawcza wizytowanego Wydziału. Tematy badawcze obejmują wąski obszar realizowanej działalności dydaktycznej. Wiele spośród realizowanych przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych nie posiada odzwierciedlenia w prowadzonej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Zarzut jest nieaktualny, bowiem przedmioty specjalnościowe oraz podstawowe prowadzi kadra zaangażowana zawodowo bądź badawczo w problematykę zajęć (edukacja wczesnoszkolna, resocjalizacja, zarządzanie oświatą).                                                                                                                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| działalności badawczej oraz publikacjach pracowników. Tym samym budzą wątpliwości kompetencje wielu prowadzących zajęcia z przedmiotów, w obszarze których nie realizują oni żadnych przedsięwzięć badawczych czy publikacyjnych. Ten stan rzeczy należy zmienić. |                                                                                                                                             |
| Stan umiędzynarodowienia realizowanego na Wydziale procesu kształcenia ocenić również należy jako znajdujący się dopiero w początkowej fazie organizacji.                                                                                                         | Ocenę należy podtrzymać, bowiem proces umiędzynarodowienia nie jest rozwijany (np. brakuje wymiany studenckiej i nauczycieli akademickich). |

Na podstawie raportów cząstkowych sporządziła

Dr Anna Maria Kola

Anne M. Kola